

vbb 62. fogadás a parlamentben a vietnami nemzetgyűlés küldött ségének tiszteletére

t vt/tr-ju la

1970. július 27.

kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke hétfőn este fogadást adott az ország- házban a vietnami demokratikus köztársaság nemzetgyűlésének küldöttsége tiszteletére, amely hoang van hoan-nak, a viet- nami dolgozók pártja politikai bizottsága tagjának, a nemzet- gyűlés állandó bizottsága elnökhelyettesének vezetésével tar- tozkodik hazánkban. a fogadáson megjelent dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, gyenes adrián külügymi- niszterhelyettes, dr. perjesi lászló, az mszmp központi bizott- aága külügyi osztályának helyettes vezetője, nagy miklós, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, továbbá az országgyűlés tisztikarának több tagja, több parlamenti kép- viselő.

ott volt a fogadáson chau tho thong, a vdk budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője és dinh ba thi, a délviet- nami köztársaság budapesti nagykövete.

a szívélyes, baráti hangulatu fogadáson kállai gyula és hoang van hoan pohárköszöntőt mondott. /mt1/

└ kisházi ödön az elnöki tanács helyettes elnöke

21.20/ju

MF 2/25

-44-

- vége -

M. I. I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. július 28.

bb 1. olcsóbb és több háztartási üveg a lakosságnak - készül az üvegipar negyedik ötéves terve

1 sb/mm/ny 1e la

1970. július 28.

az üvegipari művek vezetői a piaci igényeknek és a népgaz- dasági ágazatok fejlesztésének megfelelően állították össze el- képzeléseiket az iparág negyedik ötéves tervéről.

az építőipari kapacitás gyorsütemű növelését támogatják az építésüvegipari háttérének bővítésével. az előirányzott 400 ezer lakás zavartalan üvegellátása érdekében a salgótarjáni sik- üvegyár rekonstrukciójával és az orosházi új gyár felépítésé- vel a jelenlegi nyolc milliőről évi 20-22 millió négyzetméterre növelik a hazai siküvegtermelést. az országsszerte most kibonta- kozó könnyűszerkezetes építésmód elterjesztését könnyítik meg egy sor új termékkel. megkezdik ugyanis a könnyű falak új szige- telőanyagait, a habüveg és a fátyolüveg hazai gyártását; több- szörösére növelik a kétrétegű termopán ablaküveg termelését és edzett üveglapokból üvegszárnyu ajtókat készítenek. sokféle szí- nes üveggel bővítik az épülethomlokzatokat, valamint az előcsar- nokokat és termék falát díszítő termékek választékát. a negyedik ötéves tervben összességében megkétszerezik az építészeti üveg- áruk termelését.

a salgótarjáni, az ajkai és a parádi üvegyár fejlesztésével ugrásszerű változást kívánnak elérni a lakosság háztartási üveg- áruellátásában. a kéziipari jellegű termelésről mindjobban átér- nek az automatizált gyártásra s így a korábbinál több és olcsóbb háztartási üvegedényt szállítanak az üzletekbe. a tervezett kor- szerű automatákkal évente 20 millió különféle poharat és egyéb kehelyáru készítenek, s így 50 százalékkal növelik e termékfaj- ták termelését. más automatagépekkel megkétszerezik a különféle üvegtálak, vázák, hamutartók, gyümölcsstányérok és egyéb préselt háztartási díszüvegek termelését.

/folyt köv/

-1-

MF

bb 1. / olcsóbbfolyt/wy

a vendéglátóiparnak is több, választékosabb árut szállítanak, hogy valamennyi italárut az ital jellegének megfelelő poharakban, sőt azon túl az ital fajtáihoz, megnevezéséhez igazodó emólemákkal és különféle formájú edényekben szolgálhassák fel a vendégeknek. így a tervidőszak végén valószínűleg a kőbányai sört már kőbányai pohárban, a kinizsi sört pedig kinizsi jellegű sörspohárban mérheti ki a vendéglátóipar. a tokodi üveggyár és a budapesti ampullagyár rekonstrukciójával és a gépesítés fokozásával ebben a tervidőszakban végre megnyugtatóan rendezik a gyógyszeripar üvegállítási problémáit. újabb üzemek és kemencék építésével, tehát elsősorban a gépesítéssel 50-60 százalékkal növelik az élelmiszeriparnak szállítandó konzerves és egyéb csomagolóüvegek termelését is.

a gépesítéssel és a régi gyárak rekonstrukciójával az iparág dolgozóinak munkakörülményeit is jelentősen javítják. a hűtők, a nagy üzemcsarnokok átrendezésével és az automaták felhasználásával ugyanis mód nyílik arra, hogy ahol csak lehet a ,, legiztasztóbb,, munkahelyeken ne emberek, hanem gépek dolgozzanak. a munkakörülmények javításában és a termelés fokozásában egyaránt jelentős, hogy ebben a tervidőszakban befejezik az üvegipari földgázprogramot; generátorgáztüzelésről korszerű földgáz-tüzelésre térnek át.

az üvegipari művek a negyedik öt éves tervben 60-70 százalékkal, tehát évente több mint 10 százalékkal növeli termelését. a sokirányú korszerűsítés eredményeként lényegesen javul a munka hatékonysága, s így a termelési többlet 75-80 százalékat a termelékenység fokozásával éri el. /mt1/

-.-

bb 2. illatos aratás a balaton partján

vid/ká/ny -cz

1970. július 28.

hetekig látványossága volt a tihanyi félszigetnek a festői színekben pompázó francia levendula, a badacsony-vidéki állami gazdaság 80 holdas területe. a balaton vidék más tájain is termesztik az illatos növényt. a veszprémi állami gazdaság balatonakaliban érdekes fajtakísérleteket folytat: 48 különböző fajta levendulát hasonlítanak össze és ezek közül az akali 161-es bizonyult a legjobbnak. a kísérleteket folytató szakemberek ezt a fajtát ajánlják balatonvidéki továbbszaporításra.

szerte a balaton környéken befejezéshez közeledik az illatos aratás és hozzálátnak a levendulaolaj párolásához. /mt1/

-2-

bb 3. budapest negyedik öt éves tervéről: ezer lakás csak a nyugdíjasoknak

i gj/ny zs

la

1970. július 28.

a negyedik öt éves terv időszakában a fővárosban az egyedülálló, magukra maradt nyugdíjasok részére összesen 1000 lakás épül. a ,, nyugdíjas házak,, új lakótelepeken kerülnek tető alá, így kelenföldön, óbudán, békásmegyeren, újpesten, zuglóban, újpalotán, pesterzsébeten és a 2. kerületi csatárka uti lakótelepen.

a házak, lakások tervezésénél a szakemberek messzemenően figyelembe vették az idős emberek sajátos igényeit, s a terveket hozzájuk ,, igazították,,. így például az épületek egységesen egyemeletesek lesznek, hogy megkíméljék az öregeket az emeletjárástól, s a lépcsőfokok is alacsonyabbak lesznek a szokásosnál. a fürdőkádakat süllyesztve építik be, s több foga ganyuval látják el. egy-egy épületben összesen ötven-ötven lakást alakítanak ki.

a távfűtéssel hideg-melegvízzel ellátott lakások egyszobásak lesznek, előszobával, beépített szekrényvel és kis főzőfülkével. valamennyi épületben berendeznek melegítőkonyhát és barkácsoló műhelyt is. a lakások takarításáról külön személyzet gondoskodik majd.

elsőként kelenföldön épül fel nyugdíjas ház. a kivitelező a 43-as számú állami építőipari vállalat előreláthatólag még az idén megkezdí a munkát. 1971-től kezdve évente 200-200 nyugdíjas otthont adnak át rendeltetésének. /mt1/

-.-

bb 4. restaurálták a vörösberényi erőd-templomot

vid/ká/ny -cz

1970. július 28.

restaurálták egyik legérdekesebb középkori műemlékünket a vörösberényi erőd-templomot. szlovákiában és erdélyben gyakoriak az erődített templomok, a balaton vidéken azonban csak a vörösberényi templom maradt fenn.

/folyt köv/

-3-

ME

bb 4. / restauráltakfolyt/ny

a szakértők megállapításai szerint a vörösberényi templom már 1290-ben állt a balatonalmádi mellett húzódó mostani malom-
völgy torkolatánál, a templomot a feljegyzések szerint eddig
négyyszer alakították át.

az országos műemléki felügyelőség szakemberi feltárták a
templom közvetlen környékét, megerősítették az erődfalakat és
restaurálták a két gótikus kaput is, a templomot - amelyet bet-
sőleg is felújítottak és új tetőzettek láttak el - a balaton-
környéki idegenforgalom szolgálatába állítják. /mti/
--

bb 5. első lépés az automata írógép felé - magyar beszédhang-
elemző gép született

1 tz/gg/ny 1e -cz

1970. július 28.

török zoltán, az mti tudósítója jelenti:

a közvetlenül diktálásra működő automata írógép megszer-
kesztése egyelőre még a tudósok vágyálma. a magyar tudományos a-
kadémia akusztikai kutató csoportjának kísérletei azonban ezen
a téren rendkívül biztatóak. az eddigi eredményekből kétségte-
lenül megállapítható, hogy megtörtént az első lépés az automata
írógép felé. az előzmények és a jelenlegi helyzet a következő:

olyan berendezést már több mint husz éve ^ksikerült készíte-
ni, amely különböző billentyűk lenyomására az emberi beszéd
egyes hangjaival ,, válaszol,, így ügyeskedő ember szinte folya-
matos beszédet zongorázhat ki belőle. máig megoldatlan feladat
viszont az élőbeszéd hangjait megkülönböztető, felismerő, azo-
nosító gép szerkesztése, ami az első lépés lenne a diktálásra
működő automatikus írógép kifejlesztése útján.

ilyen kísérletek külföldön több évtizede folynak, nálunk
jóval később kezdődtek meg, de bizonyos területeken máris sikerült
élre törni. a magyar tudományos akadémia akusztikai kutató
csoportja ugyanis dr. tarnóczy tamás professzor irányításával el-
készített egy olyan készüléket, amely - mint ezt a legutóbbi
tokiói nemzetközi akusztikai kongresszuson is elismerték - több
szempontból mindaddig páratlan a világon.

/folyt köv/

-4-

M

bb 5. / első lépés.....folyt/ny

az ilyen gépnek képesnek kell lennie arra, hogy a folyama-
tos beszédet mintegy széttörve, az egyes hangokat különvá-
lassza és felismerje, tekintet nélkül a kiejtésben, tónusban, dal-
lamban, a hangzás időtartamában mutatkozó különbségekre. jelen-
leg a legkorszerűbb elektronikus számítógép számára is ezinte
megoldhatatlanul bonyolult feladat az egyes hangok számtalan fi-
zikai jellemzője közül kiválasztani a leglényegesebbet,
a hang ,, besorolásának,, döntő tényezőjét. ebből a szempontból
az agy legalább milliószeres nagyobb teljesítményre képes, mint
a ,, legokosabb,, számítógép. de még ennek a feladatnak esetleges
megoldása után is kérdéses, tud-e majd boldogulni a gép a hadaró,
a setypító, vagy egyéb nem teljesen szabályos beszéddel.

a magyar készülék már megoldott két olyan feladatot, amely-
lyel külföldi versenytársai eddig hiába birkóztak. az egyik
az, hogy ez a készülék egyformán használható a férfi és a női
hangok felismerésére, ami nagy eredmény, mert például a férfi
á és e a gépek számára könnyen összetéveszthető a női o, illetve
é hanggal. éppen ezért külföldön eddig csupán olyan készülékeket
tudtak előállítani, amelyek vagy csak a férfi vagy csak a női
beszédet ,, értik,,. ezen kívül ez a magyar berendezés teljesíti
magát az egyéni ejtési, hanghordozási, tónusbeli különbségeken
is. mind a kilenc magyar magánhangzót pontosan felismeri, csak
a hosszú és a rövid változatok között nem tud különbséget tenni.

a készüléket most olyan irányban fejlesztik tovább, hogy a
folyamatos beszéd közben képes legyen megszámolni a felismert
magánhangzókat. ez világviszonylatban is igen nagy eredmény vol-
na, s a kutatócsoport bízik benne, hogy a jövő ősszel budapesti
rendezendő nemzetközi kongresszuson már eről az oldaláról is
bemutathatják a gépet. a készülék egyébként legkönnyebben azokon
a nyelveken ,, ért,, amelyekben szabályos egymásutánban egyen-
ként váltakoznak a magán- és mássalhangzók. ideális számára a poliné-
ziai, a japán, az olasz és a finn nyelv, a legnehezebb pedig az
angol, ahol a kettős hangzók szétválasztásával csaknem képtelen
lesz megbirkózni.

a magyar szakemberek szerint elképzelhető, hogy három évtized
alatt megszülethetik az élőbeszédet közvetlenül rögzítő auto-
mata írógép. /mti/

--
-5-

M

bb 6. fekete gólyák vendégeskednek a biharugrai „ vadvizorszáiban „

vid/kz-ju -cz

1970. július 28.

gazdag az ideai madárszaporulat a biharugrai „ vadvizorszáiban „ önálló táplálékszerzésre, röpkedésre „ tanítják „ fiókákat a kiskócsagok, a bakcsók, a törpe- és a selyemgémek, a kacsafélék, a nyáriludak és a többi vízimadarak. a védett kiskócsagokból 40, a bakcsókból 80 fiókat számláltak meg a megfigyelők ezen a tájon. a világviszonylatban kivészen lévő nyárilud állomány ugyancsak negyven cfkózával gyarapodott.

a biharugrai halgazdaság környéke, a zombékos szikes legelő rendkívül gazdag táplálékot nyújt a vízimadaraknak. ennek köszönhető, hogy nemcsak őszi vonuláskor, de nyáron is vendégeskednek fekete gólyák a „ vadvizorszáiban „ a világ viszonylatban ritka, főként hegyvidéken lakó fekete gólyák táplálékszerző uton vannak az alföldön. /mt1/

-. -

bb 7. nagyüzem a tv-filmgyártásban - tizenkétrészes rózsasándor-sorozat - rezeda kázmér színes filmen

i zsu/tr-ju la

1970. július 28.

a televízió stábjai a nyári hónapokban - júliustól szeptemberig - több mint 25 tv-játékot, színművet, irodalmi alkotást vesznek fel filmkockákra.

a magyar drámairodalom darabjai közül számos alkotást - így a többi között nagy ignác tisztujítás, urbán ernő uborkafa című művét - öröklítik meg filmszalagon. szeptemberben kezd meg hajduffy miklós németh lászló „ eklózsia-megkövetés „ című történelmi drámájának forgatását.

több tv-filmet híres világirodalmi művekből készítenek: felveszik a többi között turgenev „ aszja „, caragliale „ zivataros éjszak „, trenyov „ gimnázisták „, schnitzler „ hajnali játszma „, ceccerini „ alkatonák „, és askenazi „ szerelem a ládában „ című alkotásait is. befejezéshez közeledik két olasz komédia - eduardo de filoppo és nathalia ginzburg vígjátékainak - forgatása.

tudományos-fantasztikus írásokból rendez egyórás összeállítást horváth tiber s „ a nyitott könyv „ című népszerű sorozat újabb, egész estét betöltő műsorait is a közeljövőben veszik felü mándi iván „ mi van verával „, és gyárfás miklós „ volt egyszer egy színház „ című alkotásaiból forgatnak dramatizált részleteket.

/ folyt. köv. /

-6-

bb 7. / nagyüzem a ... tv-folyt. /-ju

két színes film is készül: az egyik a 12 részes rózsasándor, sorozat, a másik alkotás pedig krudy gyula „ rezeda kázmér „-ának kalandjait eleveníti meg. /mt1/

-. -

bb 8. ezüstlelet nyiribronyban

vid/ká-ju -cz

1970. július 28.

épületalapozás közben egy teljesen ép cserépedényben, 169 darabból álló ezüstérem-gyűjteményt találtak a szabolcs megyei nyiribrony községben. a leletet beszügyeltették a nyiregyházi jósa andrás múzeumnak. a kétforintos nagyságú érmék európai államok középkori érméi. pontos eredetüket a restaurálás után numizmatikusok határozzák meg. /mt1/

-. -

bb 9. virágzik a rovarrevő kereklevelű harmatfü

vid ká-ju -cz

1970. július 28.

vas megyei kám község határában fekvő jeli botanikus kertben virágzik a rovarrevő kereklevelű harmatfü. a kerterdő egyik mélyedésében a tőzegmoha vastag gyepet alkot, s itt el ez a jellegzetes rovarfogó növény. tőlevélrózsában álló, kerekded leveleit piros, bunkós mirigyszőrök borítják. amint a csillogó kis gömböcskékre a rovar rászáll, azok hozzátapadnak, a mirigyszőrök ráhajolnak és fehérjebontó váladékukkal feloldják a rovar lágy testrészeit, majd az így előkészített táplálékot a levélkén keresztül a növény felszívja. a harmatfü öt-huszonöt centiméter magas tőkocsánya most hozza füzérekben álló apró fehér virágait.

/mt1/

-. -

MA

-7-

bb 10. szabad-e ,, hozzányulni,, a klasszikus magyar drámákhoz? -
több mint tízezer néző a gyulai várszínház előadásain - a várszín-
ház vezetője a most zárult évadról

1 sz6/gg-ju zs

1970 július 28.

hetedik évadját zárta hétfőn este gyulán a város európa-
szerte páratlan középkori téglavarában a várszínház. ebből az
alkalomról beszélt miszlay istvánnal, a várszínház művészeti
vezetőjével, a békéscsabai jókai színház igazgató-főrendezőjével
szőke sándor, az mti munkatársa az idei évad tapasztalatairól,
s arról, hogyan folytatja munkáját a jövőben a várszínház?

- a kivételes történelmi környezet szinte meghatározta
műsorelképzeléseinket. ez mindenfajta szabadteri játék alapja,
de gyulán különös hangsúlyt kap. ennek megfelelően az idén szig-
ligeti ede trónkereső című történelmi drámáját, és egy klassz-
ikus vígjátékot, calderon: két szék között a pad alatt című komé-
diáját mutattuk be. ezuttal is telt házak előtt játszottunk s
így a várszínház husz előadását több mint tízezer tekintették
meg. ebben az évadban tizenegy társulat élvonalbeli, neves szí-
nésze lépett fel bemutatóinkon tehát a művészek is láthatóan
nagy kedvvel vállalják a gyulai színházi kísérletet. kísérletről
valójában már nem is beszélhetünk, mert művészetpolitikai célunk
helyességét a mögöttünk levő hat évad gyakorlata igazolta. a két-
dés ugyanis az volt: szabad-e ,, hozzányulni,, a klasszikus ma-
gyar történelmi drámákhoz? a gyulai környezet igényelte a magyar
multat idéző,, örökértékű drámai alkotások bemutatását. ezek
jórésze azonban ma már könyv-dráma. a színház ereje éppen abban
rejlik, hogy elevenné változtatja, életre keltti, s így ismét
közkinccsé teszi azokat. mindez azonban megkívánja az átdolgo-
zást. úgy is fogalmazhatnánk: nemcsak, szabad, de a művé-
sz i lelkiismeret-diktálta köteleesség is a nemzeti drámai hagyó-
mányok ily módon való felélesztése és modern hangvitelű felele-
venítése. így vettük színre nagysikerral az évek során sárközi
györgy: dózsáját, szigligeti ede: béldy pái-ját, jékely zoltán:
fejedelmi vendégét, madách-keresztury: csak végnapjai című
művét, valamint az idén szigligeti ede: trónkeresőjét, amelynek
premierje volt egyben a várszínház 100. előadása.

- terveink között szerepel századeleji szerzőnk, fényes
samu: kurucz féja dávid-jának, a kassai polgárok lázadását idé-
ző drámájának színrevitele. egyébként ez volt ady endre legkedvesebb
darabja/. gondolunk obernyik károly: brankovics györgyére is.
amely az erkel-opera alapja volt. mórícz zsigmond: vadkan-ja
ugyancsak megérett a közkinccsé tételre. s talán felfrissítjük vörös-
marty: maróth bánját, és szigligeti ede: mátyás király lesz című
drámájt is.
/ folyt. köv./

bb 10. / szabad-e ,, hozzányulni,, a klasszikus magyar drámákhoz? -
több mint tízezer néző a gyulai várszínház előadásain - a várszín-
ház vezetője a most zárult évadról

- a nyáresti, várbeli környezet: a szó szerinti játékos-
ság - igényli a klasszikus vígjátékok gyulai bemutatását is. ezt
a hagyományt a következőkben is folytatjuk. szerepel műsortervünk-
ben moreto: donna diana-ja, tirso de molina: a zöldnadrágos lo-
vag-ja, lope de vega: a kertész kutyája.

- a várszínház közelgő, tíz esztendős jubileumán gyula
vára történetét adaptáljuk színpad- korabeli történelmi énekek.
ismeretlen szerzők, deákok hiteles művei nyomán a feldolgozást
görgy gábor vállalta - fejezte be nyilatkozatát miszlay istván.
/mti/

..

MF

-9-

bb. 11. operastek az isseumi szabadtéri színpadon
vid/ká/rj cz 1970. július 28.

Szombathely világhírű műemlékében, a csaknem kétezer éves isis szentélyben megkezdtek a lelátók építését az augusztusi szabadtéri előadásokra. augusztus 8-án és 9-én a varázsfuvolát láthatja a közönség a természetos vödről szolgáló szentélyben, az állami operaház előadásában, Kórody András vezényletével szinte szerepében Franz van Daalen, a bécsi operaház tagja, sarastro szerepében pedig Supala Kolos mutatkozik be, közreműködik a szombathelyi szimfonikus zenekar, a „Savaria 70.,” operakórus és a szombathelyi balettiskola.

augusztus 15-én és 16-án első alkalommal kerül az isseum színpadára prózai mű, méghozzá kettő egy műsorban: szophoklész: oedipusz király és arisztophanesz: lüszisztrate című műve.

az előadások iránt már is nagy az érdeklődés. többen jelezték érkezésüket a környező országokból is. /mti/

-. -

bb. 12. építészeti kiállítás kaposvárott

vid/ká/rj cz 1970. július 28.

augusztus 7-17 között nagyszabású építészeti kiállítást rendeznek kaposvárott, amelyre mintegy hatvan vállalat és szervezet jelentkezett.

többek között a budalakk festék- és műgyantagyár, az építőanyagokat gyártó vállalat, a komárom megyei a somogy megyei állami építőipari vállalat, a somogy-zala megyei téglá- és cserépipari vállalat, a salgótarjáni kohászati üzemek, a miskolci, salgótarjáni és orosházi üvegyár, a villamosberendezés és készü-lék művek mutatja be termékeit. a mezőgazdasági építészettől a lakásberendezésig mindent megtekinthetnek majd a látogatók. nszkbeli, osztrák és jugoszláv termékeket is kiállítanak, köztük az ugynevezett tájfun légfuvót, hűtési házakat és a mélyépítésnél használható döngölő-gépet, tablók, grafikonok szemléltetik hazánk építészetének fejlődését, s rekonstrukciós terveket. a kiállítás ideje alatt szakmai napokat rendeznek, egész napos filmvetítést tartanak az üdülők, nyaralók, kislakások építéséről. az állami biztosító, az otp és a tűzép tanácsadó szolgálatot szervez az építkezni kívánók részére. /mti/

-. -

8.30 rj

- 10 -

bb. 13. tizenhatezer borsodi dolgozó üdül az ország legszebb tájain

vid/ká/rj cz 1970. július 28.

borsod megyéből - szakszervezeti beutalóval - az idén tizenhatezer dolgozó tölti szabadságát az ország legszebb üdülőiben, így többek között a balatonon, hajdusoboszlón, hévízen, és a duna-kanyarban, közülük kétezeren külföldi csereüdüléseken vesznek részt a szovjetunióban, csehszlovákiában, lengyelországban, a német demokratikus köztársaságban, romániában, és bulgáriában. /mti/

-. -

bb. 14. videoton plakett a kongresszusi verseny legjobbjainak

vid/rj ká cz 1970. július 28.

a székesfehérvári videoton rádió- és televízió gyárban a rádió gyáregység felhívására a 10. pártkongresszus tiszteletére folytatják a jubileumi munkaversenyt. az üzemekben mindenütt felülvizsgálták a korábbi vállalásokat. mivel a gyárban központi kérdés a zavartalan alkatrész és anyagellátás, külön szocialista szerződéseket kötöttek az egymással együttműködő üzemek. így szocialista szerződés kötött a két műszaki főosztály az alkatrész gyártó egységekkel, az alkatrészgyártók a szerszámműhellyel stb. a vállalások összegezése szerint a videoton dolgozói éves termüket négy százalékkal teljesítik túl. a termelés növekedést hetven százalékkal a termelékenység növelésével akarják elérni.

a videoton első ízben megpályázta a szocialista munka vállalata címet.

a nagyüzemi párt végrehajtóbizottság megállapítása szerint, az első félévi eredmények alapján a kongresszusi célkitűzések reálisak. a versenyben az a 374 munkabrigád jár az élen, amely egyben a szocialista cím elnyeréséért, illetve megtartásáért is dolgozik.

a kongresszusi versenyben kimagasló eredményt elérő gazdasági egységek gazdasági, politikai és társadalmi vezetőit videoton plakettel tüntetik ki. a most alapított plakett bronzfokozatával 1.000, ezüst fokozatával 2.000, arany fokozatával 3.000 forint pénzjutalom jár. /mti/

-. -

8.43 rj

- 11 -

bb. 15. gépesített fűzhántolás

vid/ká/rj cz

1970. július 28.

félmillió forintos beruházással gépesítették a fűzhántolást a híres felsőpatyi kosárfonó házipari szövetkezetben. így gyorsabb, könnyebb és olcsóbb a kosárfonásnak ez a nehéz művelete. a rába parti kis faluból husz éve indult el „világhódító” útjára a hollandi kosár. az idén már mintegy ötmillió forint értékű divatos terméket szállítanak külföldre. állandó vevőjük a német szövetségi köztársaság, az egyesült államok, olaszország franciaország és anglia a 160 tagu szövetkezet évi termelése 80 ezer kosár. /mti/

--

bb. 16. budapestre érkezett a vietnami nemzeti demokratikus és békeerők szövetségének küldöttsége

tf/rj bs

1970. július 28.

a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének meghívására baráti látogatásra kedd délelőtt budapestre érkezett a vietnami nemzeti demokratikus és békeerők szövetségének háromtagu küldöttsége. a delegációt dr. trinh dinh thao jogászprofesszor, a szövetség központi bizottságának elnöke, a dél-vietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormánya konzultatív tanácsának alelnöke vezeti. a delegáció tagja dr. le van hao, a szövetség hue városi bizottságának elnöke és lien hoa ngo thi phu asszony, a szövetség saigon-cho-lon-i városi bizottságának tagja.

a ferihegyi repülőtéren a magasrangú vendégek fogadtatására megjelent dr. ortutay gyula akadémikus, az elnöki tanács tagja, a hazafias népfront országos tanácsának alelnöke, bugár jánosné, a hazafias népfront országos tanácsának főtítkárhelyettese, dr. réczei lászló, az országos béketanács elnökhelyettese, mátyás lászló, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, gyenes andrás külügyminiszterhelyettes és dr. prandler árpád, a magyar jogász özvetség főtítkára. ott volt dinh ba thi, a dél-vietnami köztársaság budapesti nagykövete, chau tho thong, a vietnami demokratikus köztársaság magyarországi nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, valamint a vdk budapesten tartózkodó nemzetgyűlési küldöttségének több tagja.

a repülőtéren magyar és vietnami zászlót lobogtatva, virágcsokrokkal köszöntötte a vendégeket a budapesten tanuló vietnamiak népes csoportja.

/folyt.köv./
10.35. rj

- 12 -

bb. 17. az önállósággal együtt nőtt a községi tanácsok hatósági munkájának színvonala - a szolnok megyei tanács vb ülése

vid-ká szb bs

1970. július 28.

a helyi tanácsok önállóságának növelésével emelkedett a hatósági munka színvonala a szolnoki járás 18 községében - állapította meg keddi ülésén a szolnok megyei tanács végrehajtóbizottsága. a járási tanács vb és szakigazgatási szervei hathatós segítséget nyújtanak a helyi ügyintézéshez. a megerősített, szakmailag felkészített községi államigazgatási apparátus helyben elintézik olyan ügyeket, amelyekkel korábban a járási tanácshoz kellett fordulnia a lakosságnak. a községi tanácsok az utóbbi egy év alatt csaknem négyezer esetben hoztak elsőfoku határozatot. a helyi döntések realitását mutatja, hogy a másodfoku hatóság mindössze tizenkilenc alkalommal változtatta, vagy semmisítette meg a helyi határozatokat.

a végrehajtó bizottság felhívta a szolnoki járási tanács figyelmét: fordítson gondot a hatósági munka színvonalának további javítására. kísérik fokozott figyelemmel tiszaföldvár nagyközség tanácsai munkáját, hogy a tapasztalatokat hasznosíthassák az ujjonnan szervezendő nagyközségek munkájában. 1970-ben ugyanis újabb négy község: ujszáz, jászladány, rákóczi falva és martfű emelkedik nagyközségi rangra. /mti/

--

bb. 18. anyanyelvi konferencia debracenben

vid/rj ká bs

1970. július 28.

a nyugat-európai és tengerentúli magyar iskolák tanárainak, lapszerkesztőknek, magyar származású tudósoknak, magyar kulturális egyesületek vezetőinek kezdeményezését támogatva a magyar tudományos akadémia, a magyarok világszövetsége és a debreceni kossuth lajos tudományegyetem augusztus 2-16 között megrendezi a debreceni nyári egyetem anyanyelvi konferenciáját. a jelentős rendezvény céljáról és munkaprogramjáról dr. kálmán béla egyetemi tanár, a debreceni nyári egyetem anyanyelvi konferenciájának igazgatója nyilatkozott az mti munkatársának:

/folyt.köv./

11.50 rj

- 13 -

Tó 1330

bb. 18. / anyanyelvi.... 1. folyt./rj

- Lényegében nem teljesen újszerű a kezdeményezésünk, hiszen a lengyelek már évtizedek óta megrendezik a külföldön élő lengyelek ugynevezett anyanyelvi konferenciáját. mi most a szétszórtn élő magyarság azon képviselőit hívtuk meg debrecenbe, akik oktatják a magyar nyelvet, vezetik a magyar egyesületeket, s akiknek munkájához hozzátartozik nyelvünk művelése. törekvésünk, hogy a kulturális és anyanyelvi szálakat erősítsük a szétszórtn élő magyarság képviselőivel. első próbálkozásunk kísérlet, s e munkához nagy segítséget nyújtott a körünkben oly tragikus hirtelenséggel eltávozott Váci Mihály. támogatta a kezdeményezést a magyarok világszövetsége, s Lőrincze Lajossal együtt mi, nyelvészek, a magyar nyelv művelői szintén ennek az ügynek a szolgálatában állunk. jómagam különös fontosságot tulajdonítok ennek az anyanyelvi konferenciának, mert az egyesült államokban töltött tanulmányutam során tapasztalhattam, hogy szükség van az ilyen jellegű nyelvészeti továbbképzésre, mert ezzel a magyar nyelv fennmaradását segíthetjük elő a szétszórtn élő magyar - ság körében. a debreceni anyanyelvi konferencia céljai között kiemelhetem a magyar nyelv és irodalom oktatását, terjesztését, továbbá, hogy keressük a hazai és a külföldi szakemberek együttműködésének formáit, lehetőségeit. tervünk az, hogy a jövőben egy-két éves időközben tartjuk meg, - talán még szélesebb körben - az anyanyelvi konferenciát - fejezte be nyilatkozatát dr. kálmán béla.

a debreceni anyanyelvi konferenciára 66 jelentkezőt várnak az egyesült államokból, kanadából, angliából, ausztriából, argentinából, ausztráliából, mexikóból, svédországból, hollandiából, franciaországból és a német szövetségi köztársaságból. /mt1/

--

bb. 19. megélénkült a forgalom a somogy-megyei gabona-átvevőhelyeken

vid/kz/rj bs

1970. július 28.

a somogy megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat 12 ezer 800 vagon étkezési és takarmánybuzára, ősziárpára kötött értékesítési szerződést a termelősövetkezetekkel és állami gazdaságokkal. a vállalat mintegy 150 átvevőhelyén - a kedvezőtlen időjárás miatt - eddig alacsony volt a forgalom, s alig több mint ezer vagon új gabona került csak a magtárakba. változás e hét elején történt. kedden már gépkocsik, fogatok hosszú sorai szállították a termést az állami magtárakba, amelyek közül nem egy csak ezen a napon husz-harminc vagon gabonát vett át. az aratás kezdete óta még nem volt a telepen hasonló forgalom: több mint kétszáz vagon új gabona került ezen a napon az állami raktárakba. teljes erővel dolgoznak a szárító- és tisztító berendezések: naponta több mint száz vagonnyi új termést tesznek alkalmassá a tárolásra. /mt1/

--

12.17 rj

- 14 -

bb. 20. kiemelt első díjat nyert a hollandiai nemzetközi találkozón veszprém város szimfónikus zenekara

vid/ká/rj bs

1970. július 28.

kedden tért haza a hollandiai kerkrade városában megtartott nemzetközi találkozóról veszprém város szimfónikus zenekara. az amatőr szimfónikus zenekarok négy évente megtartott nagyszabású találkozóján, amelyen az idén husz ország zenekarai vettek részt, a veszprémi szimfónikusok kiemelt első díjat nyertek. a zenekar kötelező számként adta elő a mai holland zenei élet kiemelkedő alakja, hans kox zenekari versenyét és szabadon választott számként szervánszky klarinet szerenádját, valamint kapalevszkij hegedűversenyét.

a veszprémi zenekar nemzetközi sikerével tovább öregbítette veszprém zenei életének hírnevét, s fokozta az érdeklődést a veszprém-ben minden évben sorra kerülő országos kamarazenei fesztivál iránt. /mt1/

--

bb. 21. oktatási kérdések a csongrád megyei tanács vb napirendjén

vid/kz/rj bs

1970. július 28.

a csongrád megyei általános iskolákban még mindig 77 képesítés nélküli nevelőt alkalmaznak, mert egyes tanyai és falusi oktatási intézménybe, jelentkezés hiányában, képzett pedagógust nem tudtak foglalkoztatni. sok még a városokból a falvakba naponta kiutazgató pedagógus is. ezért a jövőben a falun dolgozó nevelők élet- és munkakörülményeinek javítására több gondot kell fordítani-, állapították meg a csongrád megyei tanács vb keddi ülésén. elősegíti a pedagógusoknak letelepedését a községekben, hogy a közelmúltban negyvenen egyenkint 140.000 forintos hosszulejárati lakásépítési kölcsönt kaptak, a megyei tanács vb pedig 1.600.000 forintot biztosított pedagógus szolgálati lakások vásárlására. több más intézkedéssel - üzemi étkeztetés megszervezésével, letelepedési segéllyel, illetményföld juttatásával és más módon- szintén a kisiskolák tanterhelését kívánják javítani. /folyt.köv./

12.25 rj

- 15 -

Tó 1330

bb. 21. / oktatási... 1. folyt./rj

erőfeszítéseket tesznek a megyében azért, hogy elősegítsék a fizikai dolgozók gyermekeinek továbbtanulását. a megyei tanács vb. által alapított diákszociális alapot az idén duplájára emelték. ebből az összegből jelenleg 39 általános- és 40 középiskolai tanuló-nak juttatnak 200-400 forintos havi ösztöndíjat.

a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeit az egyetemi felvételi vizsgákra, a szegedi józsef attila tudományegyetem hallgatóinak közreműködésével készítik fel. a középiskolákban így általában kéthetenként tartanak külön foglalkozásokat matematikából, fizikából, orosz nyelvből a tanév alatt.

a hátrányos helyzetben lévő középiskolásoknak külön korrepetálásokot, szakköröket is szerveztek megyeszerte. a tanév végén bentlakásos tanfolyamokon a fizikai dolgozók 160 gyermekét készítették fel az egyetemi felvételi vizsgákra. /mti/

--

bb. 22. a kereskedelem bemutatja az ipart - szerencsi édességek kiállítása miskolcon

vid/kz/rj bs

1970. július 28.

érdekes kezdeményezést vállalt meg miskolcon az élelmiszer kiskereskedelmi és a fűszert vállalat. elhatározták, hogy időnként bemutatnak a vásárlóknak egy-egy élelmiszeripari üzemet, illetve annak termékeit. kedden - elsőként - a világszerte ismert szerencsi csokoládégyár édességeit állították ki a mész nagytermében. a kiállítást már az első nap többszázan tekintették meg. /mti/

--

12.30 rj

T₁₃₃₀

- 16 -

bb. 16. / budapestre érkezett... / hírünkhöz

tf/rj zs bs

a házigazdák részéről bugár jánosné köszöntötte szíves szóval a vendégeket. ezután dr. trinh dinh thao elmondta, hogy először tesz látogatást magyarországon küldöttség a vietnami nemzeti demokratikus és békeerők szövetsége részéről. kifejezést adott annak a reményének, hogy budapesti tartózkodásuk során - a magyar politikusokkal, társadalmi és tömegszervezeti vezetőkkel való személyes kapcsolatok, egymás megismerése révén is - tovább mélyíthetik a magyar és a vietnami nép barátságát.

- földrajzilag távol vannak egymástól országaink - mondta a delegáció vezetője -, de harcunk közös, s a szabadságért, a függetlenségért vívott küzdelemben a magyar nép, szolidaritásával és hathatós segítségnyújtásával, igen közel került a vietnami testvérnépéhez. ezután is szeretnék köszönetet mondani a magyar népnek, pártjának és kormányának, hogy nagy mennyiségű gyógyszerrel és más segítséggel, erkölcsi támogatással hozzájárult és minden bizonnyal a jövőben is hozzájárul a vietnami nép igaz ügyének sikerre viteléhez.

a dél-vietnami delegációt szerdán a parlamentben baráti eszmecserén és ebéden látja vendégül kállai gyula, az országgyűlés és a hazafias népfront országos tanácsának elnöke. /mti/

--

bb. 24. időjárásjelentés

rj bs

1970. július 28.

a meteorológiai intézet jelenti július 28-án déli 13 órakor tovább melegszik az idő

a közép-európában átvonuló hűvös légtömegek után ma reggelre nyugat-európán át melegebb levegő áramlik közép-európa fölé. változó, hűvös, többfelé esős időjárást a szovjetunió európai területének nyugati felén, valamint a brit szigeteken és skandináviában találunk. az elkövetkező 36 órában kárpát-medence időjárását az említett melegebb levegő határozza meg.

hazánkban hétfőn a nyugati megyékben erősen, az ország többi részein változóan felhős idő volt. főként a balatontól északra fekvő területeken esett több helyen jelentéktelen mennyiségű eső.

/folyt.köv./

13.00 rj

T₁₃₅₀

- 17 -

bb.24./ időjárásjelentés..... i. folyt./rj

a hőmérséklet napközben általában 20-25 fokig emelkedett, de a délnyugati megyékben elérte a 26,27 fokot is. kedden hajnalra

11-18 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt változóan felhős volt az ég, eső sehol sem esett. a hőmérséklet 11 órakor 22-25 fok között volt.

a balaton vizének hőmérséklete síófoknál 11 órakor 21 fok.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi közpértéke 20,1 fok volt, a sok évi átlagnál 2,2 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 23 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 mm, alig változik.

várható időjárás szerda estig:

időnként kissé megnövekvő felhőzet, legfeljebb egy-két helyen jelentéktelen futó esővel.

mérsékelt, napközben megélénkülő nyugati, délnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 14, 18, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 25-29 fok között.

a duna vízállása budapestnél 466 cm.
/mti/

bb. 25. a tizenötmilliomodik naposcsibe

vid/rj kz bs

1970. július 28.

az olaszliszka „csibegyárban”, 1963-ban cserélték fel az addig használt petróleum melegével működő „mükotlósokat”, korszerű, nagyteljesítményű elektromos keltetőgépekkel. azóta a harminc - egyenként tízezer tojás befogadására alkalmas berendezéssel - évente több mint kétmillió csibét, kacsát és libát keltettek. a korszerűsítés óta eltelt hét esztendő alatt kereken tizenötmillió naposcsibét kaptak a telepről a tenyésztők. a tizenötmilliomodik naposcsibét ezekben a napokban szállították el.
/mti/

.-

13.03 rj

T₅1350

- 18 -

bb 23. a gazdasági fejlődés főbb adatai 1970 első felében

i sl/gg szb 1e

1970. július 28.

a központi statisztikai hivatal összegezte az első félév gazdasági fejlődésének főbb adatait. eszerint a szocialista ipar nyolc százalékkal termelt többet, mint tavaly az első hat hónapban, a termelés valamennyi fontosabb iparcsoportban nagyobb volt, mint egy évvel ezelőtt. a vegyipar termelése 15 százalékkal nőtt, nagyobb mértékben, mint a harmadik ötéves tervidőszakban eddig bármikor. a gépipar fejlődésének üteme is elérte az előző évek legmagasabb szintjét. elsősorban a textilruházati ipar termelésének élénkülése nyomán jelentős, hét százalékos volt a könnyűipar termelésének növekedése. az építőanyagipari termelés színvonala a tavalyi első félévi csökkenés és az ideiglenes mértékű, három százalékos növekedés mellett a félév egészében nem érte el a két évvel korábbi szintet.

az állami iparban /élelmiszeripar nélkül/ 1970 júniusában 1200-zal, vagyis 0,1 százalékkal kevesebben dolgoztak, mint tavaly júniusban. mivel az első öthavi létszám is csak kismértékben haladta túl az egy évvel korábbit, az első félév átlagos foglalkoztatási szintje mindössze 0,5 százalékkal, az élelmiszeriparral együtt 0,9 százalékkal volt nagyobb az 1969 első félévinél. ezen belül több ágazat, - például a bányászat, kohászat, építőanyagipar - létszáma nem érte el a tavalyi első félévi szintet. a szövetkezeti iparban 3,5, az egész szocialista iparban 1,3 százalékkal dolgoztak több, mint 1969 első félévében.

mivel a létszám csak kismértékben nőtt, az állami ipar termelésének többlete 87 százalékból a termelékenység növekedéséből adódott. ugyancsak az állami iparban az egy főre jutó termelés az első hat hónapban 5,8 százalékkal haladta meg a tavalyit.

az idén az első félévben a lakosság bevételei a főbb forrásokból elérték a 68 milliárd forintot, és ezzel 8 százalékkal túlhaladták a tavalyit. a munkabszak - elsősorban az átlagkeresetek erőteljesebb növekedése nyomán - 7,5 százalékkal emelkedtek.

a kiskereskedelmi forgalom - folyó árakon számítva - 11,2 százalékkal haladta túl a tavalyi első félévét. viszonylag mérsékeltén, 6,5 százalékkal emelkedett az élelmiszerek és a vendéglátás forgalma. a ruházati cikkek eladása 10 százalékkal nőtt. a múlt évi viszonylag szerény növekedés után az idén ismét a vegyes iparcikkek forgalma emelkedett a legnagyobb mértékben, 19,4 százalékkal. a megnövekedett forgalmat a kereskedelem kedvezőbb feltételek mellett bonyolította le, mint tavaly. /folyt.köv./

13.08/szb

-19-

T₅1350

bb 23. /a gazdasági... 1. folyt./-szb

az idén minden hónapban lényegesen több árut szerzett be, mint 1969 azonos hónapjaiban, a fél év egészében 29 százalékkal több árut vásárolt, mint a múlt év első felében. Különösen az import-árak beszerzése nőtt. 1970. június 30-án a belkereskedelmi készletek értéke 27,9 milliárd forint volt, 4,4 milliárddal több, mint tavaly ilyenkor. /mti/

--

bb 26. Összegezték az árvizek elleni védekezés tapasztalatait - ülést tartott a szegedi városi tanács vb

vid-kz szb bs

1970. július 28.

a szegedi városi tanács vb keddi ülésén összegezték az árvíz elleni védekezés tapasztalatait. a védelem vezetőinek jelentése szerint a folyó tartósan magas vízállása ellen 400 000 homokzsákkal, 100 000 négyzetméter fóliával, 10 000 köbméter homokkal és sok más anyaggal erősítették meg a töltéseket szeged körzetében. összesen 30 000 ember 240 000 órát töltött munkával a gátakon. 1500 gépjármű, illetve munkagép állt hosszú heteken át csatasorban.

a folyó megszeliidülése óta a védekezésnél használt anyagokat összegyűjtötték. a tiszta mentén levő parkokat helyreállították, a nagy anyagi, gépi és emberi erő együttes alkalmazásával megvédték a várost. megállapítható azonban, hogy a belvárost a folyó felől övező téglafal védőfal már korszerűtlen. áttereszti a vizet, magassága sem nyújt mindenütt kellő biztonságot. gondot jelent az is, hogy a korábbi években már megmozdult alsó rakpart az idei magas vízállás idején újabb 60 centimétert süllyedt egyes helyeken. e szakaszok biztonságossá tételére, a hiányosságok részletes feltárása után, terveket készítenek és ezek alapján kezdik majd meg a munkálatokat. /mti/

--

b 27. korszerűsítik a borsod megyei iskolák felszerelését - ülést tartott a megyei tanács vb

vid-kz szb -cz

1970. július 28.

az iskolareform törvény megalkotása óta eltelt csaknem egy évtizedben sokat fejlődött borsod megye oktatási intézményhálózata - állapította meg keddi ülésén a megyei tanács végrehajtó bizottsága. /folyt.köv./

13.15/szb

-20-

bb 27. /korszerűsítik... 1. folyt./-szb

növekedett az osztott és körzeti iskolák száma új középiskolák épültek, gyors ütemben fejlődött a falusi kollégiumi hálózat. még mindig kevés jutott viszont az oktatási intézmények berendezéseinek és felszereléseinek korszerűsítésére. ma is nagy a hiány a különböző kísérleti és audiovizuális berendezésekben, gyenge az iskolai könyvtárak ellátottsága, nagyfokú az aránytalanság a falusi és városi iskolák, a kis és nagy gimnáziumok, valamint a szakközépiskolák közismereti tanszerellátottsága között.

a soronlevő legfontosabb feladat, hogy az oktatási intézmények mielőbb rendelkezzenek mindazokkal a korszerű eszközökkel, amelyek hatékonyan segítik a fiatalok nevelését, készségeik fejlesztését. a végrehajtó bizottság határozata nyomán a helyi tanácsok a következő években az eddiginél nagyobb összegeket biztosítanak ilyen célokra. /mti/

--

bb 28. a többgyermekes családok helyzetéről tárgyalt a vas megyei tanács vb

vid-kz szb -cz

1970. július 28.

a többgyermekes családok helyzetét vitatta meg keddi ülésén szombathelyen, a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága. mint megállapították, a nagycsaládosok részesedési aránya a lakáskiutalásoknál lényegesen növekedett. az elmúlt évben 58, az idén pedig már 27 nagycsaládos lakásigényét elégítették ki. a megyében a vb. határozatának szellemében mindenütt előnybe részesítették munkásfelvételnél, iparendélyek kiadásánál a sokgyermekeseket. az üzemek figyelembe veszik az anyák kérését a műszaki-beosztásoknál. sárvári vágongyárban intézkedés történt, hogy a nagycsaládos anyák bére nem lehet kevesebb havi 1200 forintnál. több tsz-ben, mint például kemenesszentmártonban a három és ennél több gyermekes családok részére gyermekenként 150 kiló gabonát juttatnak térítésmentesen s rendszeresen segélyben részesítik őket.

a vb. határozata értelmében nevelési pótlékban részesülnek azok a családok, ahol legalább négy gyermek van. az óvodái, a napközi otthoni és a kollégiumi felvételeknél is előnyt élveznek. sok községben, köztük csehímszenten és mikósszéplakon a rászoruló nagycsaládos gyermekek napközi otthoni térítési díját a község költségvetéséből fedezik.

a végrehajtó bizottság elhatározta, hogy továbbra is kiemelten kell kezelni a megyében a nagycsaládosokat. megállapította: különösen hátrányos helyzetben vannak a sokgyermekesek olyan helyeken, ahol sem óvoda, sem napközi otthon nem működik, ezért ezeken a helyeken, az eddiginél többet kell törődni helyzetük javításával, életszínvonaluk emelésével. /mti/

--

13.25/szb

-21-

bb 29. megkezdődött a közép-tiszavidéken megkezdődött gátak helyreállítása

vid/kz/tné kcs -cz

1970. július 28.

a közép-tiszavidéki vízügyi igazgatósághoz tartozó mintegy 530 kilométeres tiszta szakasz gátjait is alaposan igénybevette a több mint 140 napig tartó magas vízállás. a vízügyi igazgatóság szakembereinek felmérése szerint csaknem az egész szakaszon szükség lesz kisebb-nagyobb helyreállítási munkákra. főleg a mentett oldalakon kell több ezer köbméter föld megmozgatásával megerősíteni a szivárgások, buzgárok által okozott rongálódásokat, valamint a védekezés során keletkezett deformálódásokat. szükség lesz a kipusztult gát-erősítő gyep pótlására. a helyreállítás két ütemben történik meg. a legfontosabb munkákat már 1970 végére befejezik, a teljes helyreállítást pedig 1971-ben. jelenleg a gátkoronák javításán dolgoznak, hogy a rövidesen felvonuló nagyobb helyreállítási osztagok munkafeltételeit biztosítsák./mt1/

bb 30. nemzetközi kendernemesítési tanácskozás kompolton

vid/kz kcs -cz

1970. július 28.

kompolton, az északkelet-magyarországi mezőgazdasági kísérleti intézet központjában, kedden nemzetközi tanácskozás kezdődött Bulgária, Csehszlovákia, Franciaország, a német demokratikus köztársaság, a német szövetségi köztársaság, a Szovjetunió és hazánk kendernemesítő szakembereinek részvételével. a tanácskozáson a kender termesztésével és nemesítésével kapcsolatos legújabb kutatási eredményeket, a kendertermesztés korszerűsítésének és versenyképességének javításával összefüggő feladatokat vitatják meg.

az európai kendernemesítők két évenként összegezik tapasztalataikat. ezúttal Magyarország közismert mezőgazdasági kísérleti intézetét, kompoltot, választották a találkozás színhelyéül. kompolton ugyanis több mint félmillió szára foglalkoznak folyamatosan a kender nemesítésével és az utóbbi években európa-szerte kiemelkedő eredményeket értek el. az itt nemesített „kompolti”, elnevezésű kendert a kgst már korábban elfogadta standard fajtának. nagy reményeket fűznek új fajtaelöltojűkhöz is. ennek rendkívüli előnye, hogy a szára már beérés előtt megsárgul, s így nem következik be a betakarításnál az egyébként általános minőségi romlás.

az elméleti tanácskozás két napig tart kompolton. az ezt követő két napon hazánk rostipari üzemével ismerkednek a résztvevők./mt1/

13.30/kcs

Langyelősség

-22-

bb 31. átszervezés 26 hajdusági községben - ülést tartott a megyei tanács vb

vid/kz kcs -cz

1970. július 28.

befejeződött hajdu-bihar megyében a tanácsálózat korszerűsítésének első üteme - az erről szóló jelentést vitatták meg kedden debrecenben a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén. az intézkedések előtt gyűléseket, megbeszéléseket tartottak a községekben. 28 000 választópolgár vett részt rajtuk. a több mint négyszáz megbeszélésen a lakosság nagy többsége egyetértett a korszerűsítéssel és nagyszámu közérdeklő javaslat is elhangzott.

az átszervezés 26 községet érintett hajdu-bihar megyében. egyik fő célja az volt, hogy a hatósági ügyeket egyszerűen, lakóhelyükhöz közelebb elintézhessék a falusiak. ennek érdekében 12 helyen tanács-kirendeltséget szerveztek. a korszerűsítés előtt a községi tanácsok apparátusának létszáma 235 fő volt, jelenleg pedig 221, tehát a korábbihoz képest 14-gyel kevesebb./mt1/

bb 32. szigorú intézkedések a vasuti kocsifordulók meggyorsítására

1 sz/tr 1e kcs -cz

1970. július 28.

a kormány gazdasági bizottsága legutóbbi ülésén foglalkozott a vasuti fuvarkapacitások alakulásával és azok hatékonyabb felhasználásával. az országos anyag- és árhivatal elnöke erről szóló előterjesztése megállapította, hogy az elmulasztott és késedelmes rakodások miatt mind nagyobb nehézségekbe ütközik az áruszállítás zavartalan lebonyolítása, a fuvaroztatók igényeinek kielégítése. rendszeresen a kocsik tömege áll kirakatlanul és egyre több a késedelmesen rakodó fuvaroztat. a vasuti kocsikba túlnyomórészt kedd és péntek között, a nappali órákban rakodnak. ezért a kocsipark kihasználása egyenlőtlen, az áruk lökészerűen érkeznek és fogadni sem tudják a címzettek, sok esetben nem rakják ki éjszaka, illetve munkaszüneti napokon. ez a vasut rendező-pályaudvarain és vonalszakaszain torlódásokat a küldemények átvevőinél pedig késedelmet okoz.

a máv a kapacitás jobb kihasználása érdekében több műszaki fejlesztési megoldást alkalmazott. a fuvaroztatók azonban nem élnek kellő mértékben a rakodást meggyorsító gépesítés lehetőségével, számukra a régi módszerrel, kézi erővel végzett rakodás még akkor is kifizetődő, ha az a szállítóeszközök kihasználását hátráltatja. ez viszont a népgazdaságnak súlyos kárt okoz, s az ország árvíz sújtotta vidékeinek ujjaépítését is hátráltatja.

mindezeket felmérve a gazdasági bizottság az 1970. augusztus 15-től 1971. február 28-ig terjedő időszakra szigorú intézkedéseket hozott. határozata többek között kimondja: a fuvaroztatók/vállalatok, gazdaságok, stb./ kötelesek a vasuti vagonokba, illetve azokból rakodni éjszaka és üzemszüneti napokon is.

13.40/kcs

-23-

bb 32./szigorú ...folyt./ kcs

a határozatot megszegő vállalat, gazdaság stb. vezetőjével szemben felettes minisztere köteles gazdasági szankciót alkalmazni és erről a gazdasági bizottságot tájékoztatni.

az éjszaka és az üzemeszüneti napokon végzett rakodás többletköltsége nem befolyásolhatja, tehát nem érintheti kedvezőtlenül a fuvaroztató vállalatok, gazdaságok átlagbér-színvonalát; erről a munkügyi miniszter és a pénzügyminiszter együttesen gondoskodik. a rakodási határidőt túllépő fuvaroztatóknak a vasut köteles felemelt kocsiálláspénzt felezámitani. ez az összeg úgy hatványozódik, hogy például a második 24 órában kocsienként és óránként négyszarosa, majd a 49. órá-tól kezdve nyolcszorosa az első 24 órában fizetett összegnek. ezenkívül a vasut a közforgalmu rakodóterületekre kirakott kül-demények szállítóinak felemelt fekbért, az iparvágányt használók-nak pedig az engedély nélkül igénybeveit kocsikért felemelt kocsi-bért számít.

a kocsiálláspénz, a kocsi-bér és a fekbér a szigorú intéz-ke-dések következtében olyan összegeket jelent, hogy számottevően rontja azoknak a gazdalkodási eredményét, akik hátráltatják a más kapacitásának kihasználását s visszaéléseket követnek el. ugyanakkor azok a fuvaroztatók, akik fegyelmezetten és gazda-ságosan, az előírás szerint rakodnak és meggyorsítják a kocsi-fordulókat, jelentős megtakarítást érhetnek el. az intézkedések elősegítik a vasuti fuvarkapacitás ésszerűbb kihasználását és ar-ra ösztönöznek, hogy a határidőben végzett munkáért a vállalatok továbbra is részesüljenek a más kedvezményeiben./mti/

bb 33. nádor györgy az országos ifjúságpolitikai és okta-tási tanács titkára

k vt/mm kcs -cz

1970. július 28.

ilku pál művelődésügyi miniszter, az országos ifjúság-politikai és oktatási tanács elnöke nádor györgy főosztály-vezetőt nevezte ki a tanács titkárává. a korábbi megbízás alap-ján a tanács oktatási tanácsadó tevékenységével kapcsolatos titkári feladatokat továbbra is dr. bencédy józsef főosztály-vezető látja el./mti/

13.45/kcs

-24-

bb 34. két második és egy harmadik díjat szereztek a ma-gyar versenyzők a nemzetközi fizika diákolimpián

k vt/mm szb -cz

1970. július 28.

moszkvában rendezték meg a negyedik nemzetközi fizika diákolimpiát, amelyen nyolc ország - köztük hazánk - fiataljai vettek részt. a magyar csapat tagjai közül kereszturi andrás /eötvös józsef gimnázium budapest/ és ormos pál /radnóti mik-lós gimnázium, szeged/ második díjat, nagy andrás /fazekas mi-hály gyakoroló gimnázium, budapest/ harmadik díjat kapott. sailer kornél /józsef attila gimnázium, ózd/ dicséretben része-sült. /mti/

..-

bb 35. usa-ból érkezett hallgatóság a szegedi nyári egye-tem 11. szekcióján

vid-kz szb -cz

1970. július 28.

kedden a szegedi józsef attila tudományegyetem ady téri épületének auditorium maximumában megnyílt a tit szegedi peda-gógiai nyári egyetemének 11. szekciója. mintegy 70 hallgatója az usa-ból érkezett. valamennyi az ottani összehasonlító és nem-zetközi pedagógiai társaság tagjai. elnökük g.h. read a kenti egyetem professzora, aki egyben vezetője a szegedre látogatott csoportnak. a társaság munkamódszeréhez tartozik, hogy tagjai nyarankint más-más ország oktatáspolitikájával ismerkednek meg. igényeiknek megfelelően szervezték meg az idén számukra a szege-di nyári egyetem augusztus 7-ig tartó második előadásorozatát.

a vendégeket a megnyitó ünnepségen dr. ágoston györgy egye-temi tanár, a szegedi nyári egyetem igazgatója köszöntötte. ez-után dr. kovács imre, a csongráj megyei tanács vb elnökhelyettese és papp gyula a szegedi megyei jogú városi tanács vb elnökhelyet-tes tartottak előadásokat hazánk, illetve a vendéglátó város, szeged gazdasági, társadalmi fejlődéséről, kulturális életünkről.

a további napok referátumai felölelik az elmúlt negyedszá-zad közoktatásának történetét, részletesen elemzik a nők, az egye-temi ifjúság, tudományos életünk helyzetét.

a hallgatóság a szakmai program mellett megtekinti a sza-badtéri játékok egyik előadását, az ünnepi hetek több kiállítá-sát. kirándulnak hódmezővásárhelyre és gyulára is. /mti/

..-

13.55/szb

Td1430

-25-

bb 36. felvonulási díszter épül tatabánya - ujjvárosban
vid-kz szb -cz 1970. július 28.

Impozáns díszter építését kezdték meg tatabánya-ujvárosban. a tér elrendezésének tervezésére zártkörű pályázatot hirdetett a fővárosi várostervező intézet. a pályázatra beérkezett művek közül katonai zoltán terveit fogadták el, s ennek alapján alakítják ki az ujjváros 20 000 négyzetméteres díszterét. itt tartják meg a nagyobb felvonulásokat, tömeggyűléseket. a teret termőkö elemekkel, szökőkúttal díszítik. kiemelkedő díszre lesz a fel-szabadulást jelképező 20 méter hosszú, 2,5 méter magas, süttői mészkőből készülő emlékmű. /mti/

-. -

bb 38. magyar antifasiszták kitüntetése az ndk nagykövetségén

t gj/gk szb -cz 1970. július 28.

a német demokratikus köztársaság kormánya a német népek a fasizmus alól történt felszabadulása 25. évfordulója alkalmából tíz magyar internacionalistának, antifasisztának kitüntetést adományozott. a kitüntetéseket kedden dr. herbert plaschke nagykövet a követség népstádion uti épületében ünnepi külsőségek között nyújtotta át. heten, fodor zoltán, balogh istván, borgos gyula, dr. vida ferenc, hazai miklós, hazai jeno és szendrő sándor - az antifasiszta ellenállási harcban szerzett érdemükért - , a fasizmus elleni harcos,, , hárman, horváth imre, brocskó jános és kovács józsef - a spanyol nép nemzeti forradalmi szabadságharcában tanúsított hősiességükért - a ,,hans beimler,, érdemet kapták.

a kitüntetések átadásánál jelen voltak: dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, gyenes andrás külügyminiszterhelyettes, dr. perjesi lászló, az mszmp kb külügyi osztályának helyettes vezetője, vágó ernő, a magyar partizán szövetség titkára, valamint a náciizmus üldözöttei bizottságának képviselői.

dr. herbert plaschke beszédében megemlékezett a felszabadító harcokban elesett kommunistákról, mártirokról, akik életüket áldozták magyarnémet és spanyol földön.

a kitüntetettek nevében fodor zoltán veterán köszönte meg meleg szavakkal a kormánykitüntetéseket. /mti/

-. -

14.00/szb

Tb 1430

-26-

öb. 37. munkásszálló - parkban

vid/kz/rj cz 1970. július 28.

a lakástextil vállalat megvásárolta a volt kőszegi kórház épületét. bejáró, vagy drága albérletben lakó dolgozóinak rendezik be munkásszállónak. a volt kórház épületének átépítését megkezdték. a festői környezetben lévő létesítményben, melyhez kétholdas park is tartozik, száz dolgozónak biztosítanak kényelmes otthont. a tervek szerint az új munkásszállóba már ebben az évben beköltözhetnek a lakók. /mti/

-. -

bb. 39. új üzletház salgótarjánban

vid/rj cz 1970. július 28.

új üzletház műszaki átadását kezdték meg kedden salgótarjánban. a mintegy tizenhatmillió forintos költséggel emelt épületben kap helyet az otp nógrád megyei igazgatósága. ezenkívül fényképész műterem, óra-, rádió, televízió és háztartási gépjavító műhely, szabóság, valamint zöldség-gyümölcs üzlet is nyílik az új salgótarjáni üzletházban. /mti/

-. -

bb. 40. apró antal nyilatkozata a kgst végrehajtó bizottságának üléséről

1/sl/rj 1e cz 1970. július 28.

mint ismeretes, nemrég ülést tartott a kgst végrehajtó bizottsága. az mti munkatársa megkérte apró antalt, a minisztertanács elnökhelyettesét, aki az ülésen hazánkat képviselte, adjon tájékoztatást az ülés munkájának néhány jelentősebb vonásáról, részletéről. mindenekelőtt arról, hogy az értekezlet hogyan foglalkozott az integrációs kérdésekkel, ezek mennyiben érintik népgazdaságunk fejlesztésének távlati követelményeit, új ötéves tervünk irányelveit.

/folyt.köv./

14.10 rj

Tb 1500

- 27 -

bb. 40. / apró antal... 1. folyt./rj

- a kgst végrehajtó bizottsága - hangzik a válasz - ezután is igen sok kérdésről tárgyalt. olyan kérdésekről, amelyek a kgst tagállamok mindegyikét és ezen belül a magyar népgazdaság távlati fejlesztésének kérdését is érintik. pártunk központi bizottságának irányelvei kimondják, hogy erősíteni kell gazdasági kapcsolatainkat a szocialista országokkal és aktívan részt kell vennünk a kgst tagállamok integrációjának kidolgozásában. ezzel kapcsolatban néhány fontosabb kérdést szeretnék kiemelni a végrehajtó bizottság mostani üléséről.

- magyarországon most van kidolgozás alatt a népgazdaság 15 éves távlati fejlesztési terve. a hosszútávú tervező munka a következő másfél évtized fejlődésének irányát, jellemzőit és problémáit fogja tisztázni, hogy ezzel segítse az ötéves tervek kidolgozását. igyekszünk majd meghatározni, hogy milyen legyen népgazdaságunk fejlődési üteme, a műszaki-technikai fejlődés és a népgazdaságban milyen strukturaváltoztatás kívánatos. nem utolsósorban választ ad hosszútávú tervünk arra is, hogy miképpen fejlődhetnek nemzetközi gazdasági kapcsolataink a kgst tagállamokkal és a többi szocialista országgal, valamint a tőkés államokkal.

- a kgst xxiv. ülésén varsóban a tagállamok elhatározták, hogy tovább fejlesztik együttműködésüket a népgazdasági tervezésben és kidolgozzák a szocialista gazdasági integráció kifejesztésének stratégiáját. ennek az elvi irányutatásnak gyakorlati kérdéseit tárgyalta most a végrehajtó bizottság. itt mindennek előtt arról van szó, hogyan lehetne szorosabb, magasabb szintű gazdasági együttműködés útján jobban kihasználni a szocialista termelési viszonyokból adódó előnyöket, lehetőségeket az egyes országok és az egész szocialista közösség gazdasági fejlődésének meggyorsítása érdekében. ezekben az elképzelésekben az országok terveknek kordinálása lesz gazdasági együttműködésünk összehangolásának fő formája és különösen nagyfontosságú új feladat jut az országok tervhivatalinak.

/folyt.köv./

14.15 rj

v

Tb 1500

- 28 -

bb. 40. / apró antal... 2. folyt./rj

- a kgst tagállamok kormányai rendszeresen tájékoztatják egymást gazdaságpolitikai elképzeléseikről, beleértve a legnagyobb jelentőségű beruházásokat, a főbb népgazdasági ágak fejlesztésének irányait, ötéves és ennél hosszabb, tíz-husz éves időszakra.

- az ülésről kiadott közlemény utal arra, hogy a kgst-ben az együttes tervezés gondolatával is foglalkoznak. milyen munka folyik ezzel kapcsolatban?

- igen, a végrehajtó bizottság mostani ülésén is szerepeltek ilyen előterjesztések. az együttes tervezés célja nemcsak a kölcsönös információ, hanem az is, hogy az érdekelt országok közös erőfeszítéseket tegyenek nagyobb jelentőségű és közös érdekeltőségű népgazdasági feladatok megoldására. a kgst államok eddig is önállóan készítették terveiket, az a jövőben is így lesz. vagyis az együttes tervezés a fontosabb népgazdasági ágakban nem azt jelenti, hogy csökken az országok belső tervező tevékenysége, annak önálló, nemzeti jellege. az együttes tervezés elő fogja segíteni az országok szükségleteinek jobb, biztonságosabb kielégítését, mindenekelőtt nyersanyagokban, energiában, a gépgyártás bizonyos ágaiban - a többi között a számítástechnika, területén - a közlekedésben, valamint a vegyiparban. az ilyen közös tervezés bizonyos mértékig érinti a mezőgazdaságot, illetve a fogyasztási cikkek előállítását is.

- az együttes tervezés a megfelelő termelési kapacitások létrehozását is célul tűzi ki, ezek a kapacitások, erőforrások természetesen továbbra is nemzeti tulajdonban maradnak.

- az újszerű együttműködés a népgazdaságok tervezésében egyben szélesíteni fogja a munkamegosztást és kedvező feltételeket teremti a részvevő országok számára ahhoz, hogy olyan gazdasági-műszaki fejlesztési feladatokat oldjanak meg gyorsabban, amelyeket külön-külön, saját erőből nem tudnának megvalósítani. vagyis a közös erőfeszítés meggyorsítja a fejlődést, az országokon belül és nemzetközileg új tartalékokat tár fel, elősegíti egyes iparágak gyorsabb fejlesztését, új termékfajták bevezetését.

/folyt.köv./

14.20 rj

Tb 1500

- 29 -

bb. 40. / apró antal.... 3. folyt./rj

- úgy gondoljuk, hogy az említett célokat a legreálisabban az érdekelt országok kormányközi és vállalatok közötti megállapodások, illetve szerződések formájában tudják megoldani. az elmondottak természetesen feltételeik, hogy most, amikor a komplex távlati integrációs program kidolgozásán munkálkodunk, fokozatosan megoldjunk olyan problémákat is, mint az országaink közötti áru- és pénzvviszonyok hatékonyabb felhasználása, a valutáris és hitelviszonyok továbbfejlesztése és a kölcsönös kereskedelem növelése.

- mindez együttesen hozzájárul országainkban a népgazdasági erők és lehetőségek jobb koncentrálásához, magasabb szintű tervszerűség útján a fejlődés növekedéséhez.

- a közös közlemény szerint a végrehajtó bizottság ülésén jóváhagyták a kgst tagállamok műszaki-tudományos együttműködésének továbbfejlesztésére vonatkozó javaslatokat. ezek mire vonatkoznak?

- ezzel kapcsolatban megemlítem, hogy a gazdaságpolitika fő irányának koordinálása és a gazdasági fejlődést meggyorsító hosszútávú koncepció kidolgozása elősegíti a tudományos-műszaki politika összehangolását is. a közös erőfeszítések meggyorsítják és szélesebb körben lehetővé teszik a tudomány és technika új vívmányainak bevezetését. ez is része, még hozzá nagyon fontos része a kidolgozás alatt álló integrációs komplex programnak. a kgst-ben részt vevő államok között már eddig is nagyon jelentős volt a tudományos-műszaki együttműködés. a varsói ülés szak külön felhívta a figyelmet e munka fontosságára. itt is az anyagi és szellemi erők egyesítéséről van szó a közös célok érdekében. ezért ésszerűnek tartunk létrehozni a fontosabb ágazatokban műszaki-tudományos együttműködést elősegítő közös intézeteket, ezenkívül koordinációs központokat. mindez elősegíti, hogy az országok tudományos intézetei hosszútávú tervek alapján működjenek együtt, közösen oldjanak meg feladatokat, s mód nyílik nemzetközi tudós kollektívák létrehozására is. a műszaki kutatásokkal foglalkozó kgst bizottság máris több mint husz olyan fontos témát jelölt ki, amelyet együttműködés útján a legreálisabban megoldani. a közös program lehetővé teszi a folyamatos együttműködést a kölcsönös érdekű problémák gyorsabb megoldásában, új gyártási eljárások kidolgozásában is.

/folyt.köv./

14.27 rj Tó1500

- 30 -

bb. 40. / apró antal.....4. folyt./rj

- hogyan működik majd az újonnan létrehozott nemzetközi intézet, amely a szocialista világrendszer közgazdasági problémáival foglalkozik?

- az eddig elmondottak is utalnak arra, hogy a szocialista integráció megvalósítása és a következő évtizedben történő kibontakoztatása számos új közgazdasági elméleti, módszertani probléma kidolgozását teszi szükségessé. sem marx, sem lenin nem vállalkozhatott arra, hogy mi korunk új közgazdasági problémáira is választ adjon. ezért nagyon időszerű, hogy a közgazdasági tudományok továbbfejlesztésében is szervezettebb legyen a szocialista országok közötti együttműködés. ezért hoztuk létre a közgazdasági tudományokkal foglalkozó nemzetközi intézetet. ennek az intézetnek a tevékenységét támogatni fogják az országok közgazdaságtudományi intézetei, szervezetei. közös kutatásokat végeznek, konferenciákkal, tudományos értekezésekkel, elméleti kérdések rendszeres vitájával tisztázzák a szocialista országok legidősebb közgazdasági kérdéseit. mi, magyarok is készek vagyunk a legmesszebbmenőkig részt venni a közös közgazdaságtudományos kutató intézet munkájában. a magyar közgazdaságtudomány az utóbbi években sokat fejlődött és úgy gondolom, hasznosan hozzá tudunk járulni a szocialista gazdasági integráció elméleti kérdéseinek kimunkálásához. /mti/

-.-

bb. 45. miniszteri értekezlet zala megye élelmiszergazdaságának helyzetéről

vid/kz/rj cz

1970. július 28.

dr. dimény imre, mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter vezetésével kedden miniszteri értekezleten vizsgálták meg zalaegerszegen zala megye mezőgazdasági termelésének és élelmiszergazdálkodásának helyzetét és fejlesztési lehetőségeit. a miniszteri értekezlet megállapította, hogy a megye mező- és élelmiszergazdaságában fejlődés tapasztalható. a mostoha természeti viszonyok miatt azonban lassu az előrehaladás. a termőhelyi adottságok javítására az eddiginél nagyobb erővel kell folytatni a megkezdett általános talajjavítást és vízrendezést. a fő termelési ágak a szarvasmarhatenyésztést és hizlalást kell tekinteni, s ezért korszerű, szakosított állattenyésztő telepeket kell kialakítani. a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium támogatja zala megyét a mezőgazdasági és élelmiszergazdasága fejlesztésében. helyesli azt is, hogy termelőszövetkezetek, állami gazdaságok és ipari vállalatok közös vállalkozásában hozzanak létre a megyében gyümölcsfeldolgozó üzemet, vagy fejlesszenek ki más mezőgazdasági illetve élelmiszeripari zermelést. /mti/

14.35 rj Tó1500

- 31 -

bb 44. 11 000 jármű 24 óra alatt - gépkocsi számlálás komárom megye útjain

vid-kz szb -cz

1970. július 28.

komárom megye valamennyi közutján gépkocsi számlálást tartott a kpm megyei igazgatósága. utoljára 1963-ban volt ilyen nagyszabású számlálás a megyében. az akkori és a mostani adatokat összehasonlítva kiderült, hogy ugrásszerűen emelkedett a megye útjain a gépkocsi forgalom. az m-1-es ut vértesszőlősi szakaszán például 1963-ban 2500 gépkocsi haladt át 24 óra alatt, most pedig 7600. tatabányán a 80-as számú uton csaknem 11 000 járművet jegyeztek fel, hétszer többet, mint 1963-ban. hasonló forgalom növekedést tapasztaltak tatabánya-kisbér, tata-kocs és a megye több más utvonalaán.

számbevették azt is, hogy milyen súlytal közlekednek a járművek, mennyire terheltek az utak. ilyen vonatkozásban is ugrásszerű az emelkedés. legjellemzőbb erre az m-1-es ut tatai szakasza amelyen egy nap alatt 38 800 tonna súlyt vittek át a járművek, a 7 évvel ezelőtti számláláskor pedig csak 5400 tonnát.

a közúti igazgatóság - az utügyi kutató intézet megbízására - az őszig még többször megismétli az egész megyére kiterjedő gépkocsi számlálást. az ellenőrzés adatait figyelembe veszik a következő években sorra kerülő utépítések, felújításoknál. a negyedik ötéves tervben 720 millió forintot fordítanak a megye úthálózatának korszerűsítésére. a jelentős összegből 300 millió jut az m-1-es autót további kiépítésére. /mti/

--

bb 46. kisalfldi uborka a skandináv államokba

vid-kz szb -cz

1970. július 28.

a kisalfldi közös gazdaságai az idén minden eddiginél nagyobb területen, összesen 850 holdon termelnek szerződésre uborkát. a szövetkezetek győr-sopron megyei értékesítő központja tavasszal a legújabb holland intenzív fajta vetőmagjával látta el a termelőket. az élénkzöld színű, husos, kismagházu uborkából most naponta öt vagonnyit raknak ládába és indítanak utba a skandináv államokba és nyugat-európába. a kisalfldi a legújabb csemegéjéből összesen mintegy négyszáz vagonnyit szállítanak külföldre. /mti/

--

14.38/szb

-32-

15/100

bb. 47. vízbefulladás

t/vt/rj zs cz

1970. július 28.

szegeden a cserepes sori téglagyári tóba esett és a vízbe fulladt hajdu lászlóné 31 éves háztartásbeli, szegedi lakos. a vizsgálatnál megállapították, hogy a halálos balesetet a fiatalasszony figyelmetlensége okozta. /mti/

--

bb. 48. szilvásgombócért - nyeles fagyó

vid/kz/rj cz

1970. július 28.

vanília - és csokoládé ízű jugoszláv nyeles fagyó került forgalomba székesfehérvár két csemegüzletében. a szomszédos országból érkezett újdonsággal a székesfehérvári hűtőház örvendeztette meg a fagykedvelőket. barackos és szilvás gombócért „cserélte”, egy jugoszláv vállalattal. az izléses csomagolású csemegéből egyelőre félmillió adagot vásároltak. ha a közönség megkedveli, - s a hűtőpultok elleni csrom egyelőre erre mutat - újabb szállítmányt cserélnek majd mélyhűtött árukért. /mti/

--

bb. 41. nóta sándor nyugalmazott rendőrőrnagy

gg/rj zs cz

1970. július 28.

a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje hatvannégy éves korában elhunyt. búcsúztatása augusztus 3-án fél 11 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp xi. kerületi bizottsága,
magyar partizán szövetség bel-
ügyminisztérium.

/mti/

--

14.50 rj

- 33 -

NF 1520

bb. 42. a nők és fiatalok helyzete a vasutas szakszervezete központi vezetőségének napirendjén

t/v/rj 1e cz

1970. július 28.

a vasutasok szakszervezetének központi vezetősége kedden a dolgozó nők és fiatalok problémáit és a helyzetük javításával kapcsolatos feladatokat tárgyalta.

a vasutnál az 1950 évi 7.600-ról 26 ezer fölé emelkedett a nődolgozók száma; ez az összlétszám 16 százaléka. a máv sok intézkedést hozott a nőket védő törvények megsértésének megakadályozására, a nők egyenjogúságának biztosítására. probléma viszont, hogy a vasutnál dolgozó nők nem kapnak utazási kedvezményt férjük részére, holott ez fordított esetben biztosított. a mostani tárgyalások biztatóak, hogy e problémát a közeljövőben megoldják.

hosszu évek tapasztalata szerint a vasutas nők munkája nem marad el a hasonló beosztású férfiaké mögött, ezért azokra a munkahelyekre, amelyeket nők is betölthetnek, nagyobb számban, tervszerűen kell bevonni őket. a szakszervezet szerint ezt megkönnyítendő, ha megszerveznék a nők 4-6 órás foglalkoztatását.

a vasutas nők szociális és egészségügyi ellátottsága, munkahelyi körülményei javultak, de az általános fejlődés üteméhez viszonyítva csak lassan. sok helyen nincs öltöző, mosdó, sőt wc sem. megoldatlan a női vonatkisérők elhelyezése a munkásszálláson, s a munkásszállások ellátottsága sem kifogástalan. a hivatali helységek jórésze túlszűfolt, s több helyen a megengedett súlynál többet emelnek a nők, vagy egészségügyi okokból számukra tiltott munkaterületen dolgoznak.

a gyermekgondozási segély bevezetése óta hirtelen nőtt az óvodák iránti igény. a vasut viszonylag sokat áldoz a gyermekintézményekre. 1950-ben 527, most pedig 1.185 férőhely van a máv bölcsődéiben, óvodáiban. a központi vezetőség helyesnek tartja azt a kezdeményezést, hogy a vasut kooperál a tanácsokkal a gyermekintézmények létrehozásában. például hozzájárul a szolnoki tanács óvodaépítési költségeihez, s ennek alapján 40 vasutasgyermeket helyezhetnek itt el. a központi vezetőség javasolta, hogy az iskolai szünetben nyugdíjasok bevonásával szervezzék meg azoknak a gyermekeknek a felügyeletét, akiknek a szülei ezt más módon nem tudják megoldani.

/folyt.köv./

15.03 rj

- 34 -

MF 1515

bb. 42. / a nők és fiatalok... 1. folyt./rj

a központi vezetőség elhatározta, hogy a kpm. vasuti főosztályával közösen felméri a vasutakon dolgozó nők bérhelyzetét, s ennek alapján javaslatot tesznek a problémák megoldására. egy másik javaslatot, hogy a továbbtanuló családanyák szakképzését munkaidőben oldják meg.

a fiatalok helyzetével foglalkozva a vasutasok szakszervezetének központi vezetősége megállapította, hogy a vasut modernizálása kedvezően befolyásolja a fiatalok körülményeit. általában nincs bérezési eltérés a fiatalok rovására, probléma azonban, hogy előléptetésnél, jutalmazásnál a szakmai vezetők elsősorban a kort nézik, nem pedig a felkészültséget, a szakmai tudást, a végzett munkát. a központi vezetőség szükségnek tartja, hogy a vasutas fiatalok műveltségének fokozására hatékonyabbá tegyék az ifjúsági klubok, könyvtárak, művelődési otthonok és kulturális intézmények munkáját. /mti/

-. -

bb. 43. földalatti parkolóhely épül győrről

vid/kz/rj cz

1970. július 28.

győr most kibontakozó új városközpontjában a megyei tanács székháza és az északdunántúli vízügyi igazgatóság toronyháza előtti tér alatt épül meg az ország első földalatti parkoló helye. a félszáz autót befogadó földalatti parkolóhelyen sörviz és gyorsmosó is működik. a parkoló felett emelkedik majd - város 700 éves jubileumára állított emlékmű, amelyet valóságos szökőkút rendszer vesz körül. a nyolc méter magasra szökellő víz sugarakat 16 színváltásos reflektor világítja majd meg. a földalatti parkolóhely építését megkezdték. /mti/

-. -

15.08 rj

- 35 -

MF 1520

bb 49. élelmiszerellenőrző és vegyvizsgáló intézet nyílt zalaegerszegen

vid/kz/ny -cz

1970. július 29.

Dr. Dimény Imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter kedden ünnepélyesen átadta rendeltetésének a zala megyei élelmiszerellenőrző és vegyvizsgáló intézetet zalaegerszegen. az intézetben elsősorban az élelmiszeripari termékek minőségét vizsgálják. a fogyasztók érdekvédelmét szolgáló intézet hatósági feladatot lát el. az országban ez a 12-ik ilyen intézet. a legnagyobb és legkoszterűbb műszerekkel, laboratóriumi eszközökkel szerelték fel. a 7.5 millió forintos költséggel épített és berendezett intézetben 20 vegyesmérnök, technikus és laboráns dolgozik. /mti/

-.-

bb 50. magyar nyelv- és stílusgyakorlatok külföldiek számára

vid/fm/ny -cz

1970. július 29.

a debreceni nyári egyetem husz országból érkezett külföldi hallgatói kedden zsufolt programot bonyolítottak le. a kossuth Lajos tudományegyetem épületében kétórás nyelv-és stílusgyakorlatot tartottak a haladó és kezdő fokon magyar nyelvet tanuló külföldiek számára. a nyelvészeti szemináriumon dr. sebestyén Árpád egyetemi docens az új nyelvészeti irányzatok magyar alkalmazását ismertette. az irodalmi szemináriumon dr. némedi Lajos egyetemi tanár a magyar felvilágosodásról tartott előadást, Gellértffy István közgazdász, a tít hajdu-bihar megyei szervezete közgazdasági szakosztályának elnöke pedig a magyar népgazdaság fejlődését ismertette. /mti/

-.-

bb 51. krónika az árvizről

vid/fm/ny -cz

1970. július 29.

a soronkövetkező feladatokról tárgyaltak kedden nyíregyházán a hazafias népfront szabolcs-szatmár megyei járási titkárai. elhatározták, hogy szorgalmazni fogják a tiszsa-szamos-kraszna között elterülő községek árvízi krónikájának megírását. a krónika készítői az árvízkezeléséről az ujjáépítésig mindent részletesen rögzítenek. bemutatják az ujjáépítésben résztvevő társadalmi és gazdasági szervek, vállalatok tevékenységét, az élet megindítása érdekében kifejtett nagyarányú társadalmi összefogást. /mti/

-.-
-36-

15.30/ny

NA 1530

bb 52. maga alá temette a tűzfal az apát és gyermekét

1 vt/mm/ny zs -cz

1970. július 28.

a veszprém megyei homokbödöge községben stubán Ferenc 37 éves téglagyári munkás háza udvarán közvetlenül a konyhafal mellett - id. Lakat István 47 éves téglagyári munkás segítségével - egy pincét akart kiásni. több mint másfél méter mélységben megékekezett Lakat 6 éves István nevű kisfia is. a homokos talajon a konyha tűzfala megcsuszott és mindhármasukat maga alá temette. stubán Ferenc és a kisfiú a helyszínen meghaltak, id. Lakat István könnyű sérülést szenvedett. a felelősség megállapítására rendőrségi vizsgálat indult. /mti/

-.-

bb 53. nyüvik a Lent a bakonyban - a termés jó

vid/ny -cz

1970. július 28.

a bakonyvidék termelősövetkezetében és a várslódi állami gazdaságban megkezdték a Lent betakarítását. a fontos ipari növényünk kiváló termést hozott a hűvös-párás éghajlatu hegyvidéken. meghonosítása közép-dunántúlon a románci termelősövetkezet nevéhez fűződik. hat évvel ezelőtt vetették el először a Lent és azóta a környék legjobban jövedelmező növénye lett. a közös gazdaság nemcsak a kezdeményező szerepet vállalta, évek óta utolérhetetlen eredménnyel termeli a rostnövényt. termésához ma az idén is eléri a 35 mázsát és ez 6-7 mázsával magasabb a bakonyvidék átlagánál. /mti/

-.-

bb 54. a szabolcsi gyors ujjáépítéshez július 31-ig kell benyújtani a hitelkérelmeket - sajtótájékoztató a helyreállításához nyújtott otp-támogatásról

t sb/gk/ny 1e -cz

1970. július 28.

az országos takarékpénztár székházában kedden ormai Olivér, az otp vezérigazgatójának első helyettese sajtótájékoztatón számolt be az árvízről megrongált lakóházak helyreállításához és ujjáépítéséhez nyújtott otp-támogatásról. elmondotta, hogy eddig 3745 károsult család építési hitelengedélyét nyitotta meg, összesen 474 millió forint összegre. a szabolcs megyei tanácsok azonban már több mint ötezer építési engedélyt adtak ki, tehát mintegy 1300 építési engedéllyel is rendelkező károsult még nem kért kölcsönt.

/folyt. köv/
15.33/ny

-37-

NA 1530

bb 54. / a szabolcsi ...2.folyt/ny

a hitelkérelmek további halogatása azt jelentheti, hogy nem marad idő az építkezésre, s az előírt határidőig, november 10-ig nem lehet beköltözhetővé tenni az újjáépülő házat. ezért legkésőbb július 31-ig be kell nyújtania hitelkérelmét annak a károsultnak, aki november 10-ig be akar költözni újjáépült otthonába. természetesen kapnak azok is hitelt, akik július 31-e után kérik a kölcsönt, de ebben az esetben elhúzódik az épület átadása.

az otp több száz szakértővel erősítette meg szabolcs megyei fiókjait, három új kirendeltséget létesített és július 1 óta már szombat-vasárnap is fogadják az ügyfelet. bürokrácia nélkül intézik a károsultak hitelkérelmét, mindössze két okmányra van szükség: a kárfelvételi lapra és az építési engedélyre. így 36 óra alatt megvizsgálják és engedélyezik a károsultak hitelkérelmét. a kamatmentes építési hitelnyújtásnál az az alapelv, hogy egy összedőlt lakás helyett egy új lakás épüljön. szabolcsban gondot okozott, hogy ha egy telken két ház volt és mindkettő összedőlt, akkor kaphat-e kamatmentes kölcsönt e két ház tulajdonosa. ormai olivér elmondotta, hogy ebben az esetben is mindkét épület tulajdonosa jogosult a kamatmentes építési kölcsönre. mind gyakrabban előfordul azonban, hogy az egy épületben él nagy család vagy tulajdonos és bérlő is külön házat kíván építeni. a nagy családok esetében a tanács és a pártszervezet javaslatára mód nyílik arra, hogy a korábbi egy-két szobás helyett háromszobás ház épüljön kamatmentes kölcsönrel. a 130 000 forint, illetve áttelepítéskor a 150 000 forint kamatmentes kölcsönön felül még 20 000 forintos kölcsönt kaphat a károsult 2 százalékos, és a további összeget is 6 százalékos kamattal. amikor pedig a bérlő és a tulajdonos is külön házat akar építeni, akkor a bérlő az általános-mindenkire egyaránt érvényes - feltételek melletti építési kölcsönben részesülhet.

abban az esetben viszont, amikor a tulajdonos nem kívánja újjáépíteni házat, de a bérlő vállalkozik az építésre, a bérlő kapja a kamatmentes kölcsönt, ha a tulajdonos telkén - annak hozzájárulásával - épít. amennyiben másutt, saját telkén kíván építkezni, akkor 130 ezer forintig terjedhető építési kölcsönre 2 százalékos kamatot számítanak fel.

/folyt köv/
15.40/ny

-38-

NA 157

bb 54. / a szabolcsi ...2.folyt/ny

az árvízslájtutta területen előfordult, hogy otp kölcsönrel felépült házat rongált meg a víz; az épület tehát ki se volt fizetve, máris megsérült. ebben az esetben is kamatmentes kölcsönt adnak a helyreállításához és az újjáépítéshez. a károsult terheit azonban tovább enyhítik, mert 1971 július 1-ig mentesítik a korábban kapott kölcsön részleteinek fizetése alól. ezután döntenek a két kölcsön törlesztéséről, amely ebben az esetben 25 helyett 30 éves visszafizetésig terjedhet. a megyei tanács jogosult arra, hogy az - otp megyei igazgatósága útján - rendkívül esetekben, öregek, munkaképtelenek és nyugdíjasok esetében felfüggeszék a kölcsön visszafizetését. a törlesztést akkor kell megkezdeni, hogy ha a károsult életfeltételeiben kedvező változás történt, vagy gyermekei, közvetlen hozzátartozói költöznek az épületbe, s ezzel vállalják a törlesztést. amennyiben a kölcsön visszafizetésére nem kerül sor, a ház állami tulajdonba kerül.

az otp nemcsak a hitelnyújtással segít a károsultaknak. vállalta azt is, hogy saját szervezésben gondoskodik a károsult lakóházának teljes felépítéséről, s a kész épület kulcsát adja át. az otp szabolcsban mintegy 1500 károsult családnak segít a helyreállítás és az újjáépítés lebonyolításával. /mti/

-.-

bb 55. roland michener,

cg/ny zs

-cz

1970. július 28.

kanada fő kormányzója táviratban mondott köszönetet losonczy pálnak, az elnöki tanács elnökének a kanada nemzeti ünnepe alkalmával küldött jókívánságokért. /mti/

-.-

bb 56. halálos baleset a jánoshalmi vasutállomáson

1 vt/tén/ny zs

-cz

1970. július 28.

a jánoshalmi vasutállomáson marcze terézia 18 éves alkalmi munkást - aki a sínek között tartózkodott - egy személyvonat elgázolta. a fiatal lány olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházban meghalt. /mti/

-39-

15.50/ny

NA 16¹⁰

bb 57. fokozódik a külföldi turisták érdeklődése a nagyvá-
zsonyi történelmi lovasjátékok iránt

vid/ny -cz

1970. július 28.

Kedden tartották meg a nagyvázsóni történelmi lovasjátékok
idei második bemutatóját. a vasárnapi első bemutató közönség-
sikere fokozta az érdeklődést a balaton parton nyaraló külföldi
turisták körében. különjárati autóbuszokon és különféle gép-
járművekkel kedden is sokszázan utaztak az élményt és sok látvá-
nyosságot kínáló nagyvázsónyba. az immár nemzetközi hírű
kosztüms játékok színhelyére utaztak kedden a balatoni nyári
egyetem hallgatói is.

A keddi program szerint folytatódott a díjugratók versenye
és ismét sor került a lovasok látványos karusszeljére, külön-
böző egyességi bemutatójára és a legzesebb magyar kettes-négyes
és ötös fogatok parádéjára. a délutáni program kiemelkedő műso-
ra ismét a három történelmi jelenet volt, amelyet a kosztüms
szereplők több mint 150 „ harci paripa, „ nyergében elevenítet-
tek meg. /mti/

--

bb 58. a községi tanácsok önállóságának továbbfejlesztéséről
tárgyalt a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/ny -cz

1970. július 28.

a községi tanácsszervek ma jobban megfelelnek azoknak a kö-
vetelményeknek, amelyeket elvár tőlük a települések lakossága
s ez a tanácsok önállóságának, hatáskörének fejlesztésére, bővi-
tésére nozott kormány-és tanácshatározatok végrehajtásának kö-
szönhető. - állapították meg a nógrád megyei tanács végrehajtó
bizottságának kedden megtartott ülésén. a helyi tanácsok tevé-
kenységében kialakul az a munkamegosztás, amely szerint az alap-
vető döntés joga a tanácsé, az operatív irányítás, gazdálko-
dás feladata a végrehajtó bizottságra hárul, az előkészítés és
a lebonyolítás pedig az egységes szakirányítási szervek kötele-
sége. sikerült megfelelő kapcsolatot kialakítani a járási és
a községi tanácsok között is. a gazdasági önállóság növekedésé-
nek egyik legfontosabb eredménye, hogy valamennyi községben elké-
szítették a fejlesztési és fenntartási feladatok három, illetve
kétéves távlati tervét, a falukörzet központokban megkezdték a
távlati tervek kidolgozását, sőt több községben azokat már jóvá
is hagyták.

/folyt köv/

-40-

16.30/ny

6 17⁴

bb 58. / a községifolyt/ny

az önállóság új elemeként kialakulóban van a községen belü-
li koordináció, de a községek közötti együttműködés is. a na-
gyobb önállóság hatására mind több község igyekszik növelni sa-
ját bevételeit, s ehhez megnyerni a lakosság önkéntes anyagi
hozzájárulását. jelentős összegekkel támogatják a tanácsok fej-
lesztési céljait a mezőgazdasági termelőszövetkezetek is. így
órhalomban a tsz 330 ezer forint támogatást adott művelődési ház,
iskola, orvosi rendelő építéséhez, cserhátsurányban iskolaépí-
téshez 80 ezer forintot, honton óvoda létesítéséhez 50 ezer fo-
rintot ajánlott fel a tsz. drégetypalánkon az általános fo-
gyasztási és értékesítési szövetkezet, valamint három község -
drégetypalánk, hont és ipolyvece - község tanács közösen propán-
bután gázpalack cseretelepet létesített. több község - élve új
jogaival - költségvetési üzemeket hozot létre, emellett -
mutatott rá a végrehajtó bizottság - a helyenként tapasztalható
tulzott óvatosság, a kezdeményező készség hiánya, a községi szak-
igazgatási szervek felkészültségének hiánya akadályozza az önál-
lóság további kibontakozását. az óvatoskodás fellelhető a megyei
tanács vb szakigazgatási osztályainak tevékenységében is: elmu-
lasztották kezdeményezni jogok, hatáskörök átadását, még olyan
helyi tanácsok esetében is, amelyek pedig rendelkeznek a kibővi-
tett önállóság, hatáskör gyakorlásának feltételeivel. ezért a
testület a többi között utasította szakirányítási osztályait,
rövid időn belül terjesszék a végrehajtó bizottság elé a további
hatósági jogkörök leadásának tervét, ellenőrzéseik során pedig
nyujtsanak segítséget a helyi tanácsoknak az átadott hatáskörök
gyakorlásához. /mti/

--

bb 59. békés megyében megoldják a mezőgazdaság üzemorvos -ellá-
tását

vid/fm/ny -cz

1970. július 28.

az ipar fejlődése mögött lemaradt az üzemorvosi hálózat fej-
lődése békés megyében - állapították meg a megyei tanács végre-
hajtóbizottságának keddi kibővített ülésén. az erősen mezőgaz-
dasági jellegű megyében azonban legalább ennyire fontos a mező-
gazdasági üzemorvosi hálózat kiépítése. a megyei tanács egész-
ségügyi osztálya felmérte, hol és hány mezőgazdasági dolgozó e-
gészégügyi ellátásáról kell gondoskodni. kiderült, hogy az áll-
lami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben dolgozók zöme ma
is a tanyavilágban él.

/folyt köv/

-41-

16.30/ny

6 17⁰⁴

bb 59 . / békés megyében.....folyt/ny

elsősorban rajtuk és a túlterhelt falusi körzeti orvosokon segítenek, ha megszervezik a mezőgazdasági üzemi orvosi ellátást. elkészült a tervjavaslat, amely szerint az új öt éves terv végére folyamatosan - az országban elsőnek békés megyében - megoldják a mezőgazdaság üzemi orvosi ellátást. gondoltak arra is hogy az állami gazdaságok és a nagyobb termelőszövetkezetek fő foglalkozásban alkalmaznak orvost, a kisebb termelőszövetkezeteknél pedig részfoglalkozású munkahelyeket biztosítanak. másodállást olyan orvosoknak engedélyeznek elsősorban, akik a szakrendelőkben, kórházakban vagy más olyan területen dolgoznak, ahol kisebb a túlterhelés, mint a körzeti orvosoknál. elhatározták azt is, hogy körzeti orvosi rendelővé fejlesztik azokat az intézményeket, ahol kislétszámú község lakóit látja el az orvos s jut még ideje a mezőgazdasági üzemek dolgozóinak egészségügyi felvilágosítására, ellenőrzésére. nagyon fontos ugyanis megtanítani a falvaktól távol élő embereket a betegségek elleni küzdelemre, a higiénia, a fertőzés megelőzésére. a tanács vb keddi ülésén ezenkívül megtárgyalták az otp békés megyei tevékenységét. /mti/

--

bb 60. dr. szücs kálmán, a mém főosztályvezetője

k jf/gg/ny -cz

1970. július 28.

vezetésével kedden küldöttség utazott koppenhágába, a fao mezőgazdasági nevelési és oktatási világkonferenciájára. /mti/

--

bb 61. tanácskozás a belkereskedelem munkájáról és terveiről

t sl/gk/ny 1e

1a

1970. július 28.

keserü jánosné belkereskedelmi miniszterhelyettes kedden a gettő szállóban tájékoztatta a megyei tanácsok vb elnökhelyetteseit és kereskedelmi osztályvezetőit a belkereskedelem eredményeiről és az ágazat negyedik öt éves tervének koncepciójáról.

/folyt köv/
16.50/my

-42-

6/17²⁵

bb 61. / tanácskozás1.folyt/ny

megállapította, hogy a harmadik öt éves terv időszakában a jövedelmeknek a vártnál kedvezőbb alakulása nyomán a kereskedelmi áruforgalom az előirányzott 20 százalék helyett - folyó árakon számítva - több mint 50 százalékkal növekszik. a javuló kínálat lehetővé tette a lakosság növekvő igényeinek fokozott ki-elégítését. a fejlődés azonban nem volt teljesen egyenletes, stagnálások, sőt kisebb visszaesések is előfordultak, néhány cikkből, például tökehusból, egyes ruházati termékekből, továbbá személygépkocsiból jelenleg sem tudják teljesen kielégíteni az igényeket. a kínálat általános színvonalis azonban jelentősen emelkedett mind a harmadik öt éves tervet megelőző évekéhez, mind a tervben számított szinthez képest. a negyedik öt éves tervben tovább javul a lakosság ellátása.

a tanácskozáson szóba került a boltok nyitvatartási rendje is, amelynek módosítására a kormány a belkereskedelmi miniszter előterjesztésére irányelveket adott ki.

a boltok nyitvatartási
rendjének módosítása

az értekezlet után dr. juhár zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettes tájékoztatta az újságírókat a boltok nyitvatartási rendjének módosításáról, amelyre 1970. október 1-től kerül sor. elmondotta, hogy a kormány határozata alapján a belkereskedelmi miniszter rövidesen keretrendeletet ad ki. ennek alapelve, hogy a nyitvatartások módosításakor mindenütt vegyék figyelembe a lakosság érdekeit, a terület sajátosságait. ehhez a tanácsok és a kereskedelmi vállalatok, illetve szövetkezetek szoros együttműködése szükséges. a nyitvatartást módosító javaslatokat maguk a vállalatok dolgozzák ki, azokat a tanácsok egyeztetik, s gondoskodnak arról, hogy a kormány irányelveiben, illetve a miniszteri keretrendeletben foglaltak érvényesüljenek.

a fővárosban, a megyeszékhelyeken és a többi városban általában indokolt növelni a késő délutáni és esti órákban nyitva tartó iparcikk-üzletek számát. helyes, ha a kereskedelmi vállalatok, illetve szövetkezetek elsősorban csütörtöki és pénteki napokon az üzleti negyedekben levő áruházak és nagyobb iparcikk-boltok többségét budapestben és a megyeszékhelyeken általában 19 óráig, a többi városban 18 óráig tartják nyitva, a jelenleg is hosszabb ideig nyitva tartó üzletekben nem célszerű a zárórán változtatni, mivel azok nyitvatartását a vásárlóközönség már megszokta.

/folyt köv/
17.00/ny

-43-

6/17³⁰

bb 61. / tanácskozás2.folyt/ny

az iparcikk-boltok szombati nyitvatartásának eldöntésekor differenciálásra kell törekedni. helyes, ha fővárosban az áruházak szombaton 17 óráig tartanak nyitva, s legalább megkésztesszük a 17 óráig nyitva tartó, nagy befogadóképességű ruházati, illetve vegyes iparcikk-üzletek számát. célszerű, ha szombatonként a megyeszékhelyeken is 17 óráig tartanak nyitva az áruházak, a jelenleg 16 óráig nyitva tartó, nagy alapterületű ruházati és vegyes iparcikk-üzlet számát pedig itt is megkésztesszük. a többi városban indokolt az áruházak nyitvatartása 16 óráig, továbbá az, hogy a 15 óráig nyitva tartó ruházati és vegyes iparcikk-boltok számát itt is körülbelül megkésztesszük.

a szombatonként jelenleg 16, 17 órán túl is árusító üzletek nyitvatartási rendjén nem indokolt változtatni.

a nyári időben - június 1. és augusztus 20. között - szombat délután továbbra is csak a jelenlegi nyitvatartás szerint árusíthatnak az iparcikk-üzletek, többségük tehát 14 óráig bezár. mivel az új nyitvatartási rend csak október 1-én lép életbe, ezt az intézkedést természetesen csak jövőre alkalmazzák először.

az iparcikk-boltok jelenlegi vasárnapi nyitvatartási rendjét nem indokolt megváltoztatni.

az élelmiszerboltok jelenlegi hétköznapi nyitvatartási rendjén sem szükséges általában módosítani. célszerűnek mutatkozik azonban, hogy a vásárcsarnokok délutánonként tovább tartanak nyitva.

a vasárnapi - kiegészítő jellegű - élelmiszervásárlások könnyítéséhez több módosítás szükséges. indokolt, hogy a városokban átlagosan kétszeresére emeljék az egész éven át vasárnap is nyitva tartó élelmiszer- és csomagboltok, abc-áruházak számát. nem szükséges bővíteni a nyári időszakban vasárnap nyitva tartó élelmiszerboltok hálózatát, de célszerű, ha vasárnap délelőttönként is több vásárcsarnok és piac tart nyitva.

a kora reggeli órákban nyitó vendéglátóhelyeknek a jelenleginél szélesebb körben kell előrecsomagolt tejet, ezenkívül kenyeret és péksüteményt árusítaniuk.

az élelmiszer- és iparcikk-boltok nyitvatartási ideje a községekben nem változik.

azok az iparcikk-boltok és áruházak, amelyeket a nyitvatartás módosítása érint, a hét más napjain később nyithatnak, illetve korszerű munkaszervezéssel, esetleg újabb munkaerő felvételével biztosíthatják az új nyitvatartási rendet.

/folyt köv/
17.10/ny

-44-

bb 61. / tanácskozásfolyt/ny

a kereskedelmi alkalmazottak napi és heti munkaidejét nem lehet növelni. a nyitvatartási rendről függetlenül a dolgozók részére hetenként egy teljes pihenőnapot kell biztosítani, a kedvezőtlenebb munkafeltételek ellensúlyozására pedig progresszív pótlékot kell fizetni.

a kormányhatározat intézkedik arról is, hogy az új nyitvatartási rendben belül az ipar a boltokat vasárnap is kellő időben és a szükségletnek megfelelően friss tejjel, tejtermékkel, pékáruval lássa el. ehhez a vállalatok érdekelttségét is megteremtik. /mti/

--

bb 62. Learatták az őszi árpát - országsszerű ismét teljes erővel takarítják be a gabonát

1 jf/gg/ny 1e la 1970. július 28.

szombaton és vasárnap a viharos időjárás miatt, különösen a dunántúlon, többfelé felbemaradt az aratás. hétfőn és kedden azonban - a mezőgazdasági nagyüzemekből érkező jelentések szerint - ismét teljes erővel dolgoztak a kombájnok az eléggé megdőlő és a tavalyinál lényegesen gyomosabb termés betakarításán. az erős gyomosodással már régóta számolnak a szakemberek, a gabona megdőlése azonban - ez sokfelé az elmúlt heti viharok következménye - újabb hátrányt jelent és tovább tetézte a gondokat. mindent egybevetve: az általában kéthetes, helyenként azonban ennél is nagyobb, 15-18 napos késé továbbra is jellemző az idei betakarításra. ebben a helyzetben különösen nagy szükség van arra, hogy a tsz-ek és az állami gazdaságok nyújtott, illetve kettős műszakban dolgoztassák a gépeket. ezzel egyidőben a talajmunkát is minél jobban meg kell gyorsítani, különben rendkívül összerolódhatnak majd a nyár végén és az ősszel esedékes munkák.

a gabonák közül elsőnek az ősziárpa aratása fejeződött be. ezt a növényt több mint háromszázezer holdon termesztették. már csak kevés helyen áll lábon a termés, főképpen azokon a vidékeken, ahol túlságosan átázott a talaj ahhoz, hogy a gépekkel rámelessenek, az ilyen terület azonban már kevés.

a szakemberek szerint a gabonatermésnek valamivel több mint egyharmadát takarították eddig be a nagyüzemek. a jövő hét elejére érkezik az aratás a félidőhöz - amennyiben az időjárás továbbra is kedvező marad. /mti/

17.20/ny

--
-45-

8 18 05

bb 63. új szobrokkal gazdagodik békéscsaba

vid/fm/ny La

1970. július 28.

A hazafias népfront keretében városfejlesztési és művészetpolitikai bizottság alakult kedden békéscsabán. az alakuló ülésen - amelyen főként fiatal mérnökök, ipar- és kézművészek, kertmérnökök, a közintézmények képviselői, a városi pártbizottság és a tanács megbízottai vettek részt - a város szállításáról, új szobrok elhelyezéséről, a terek átrendezéséről hoztak határozatot. az alföldi város nagyszámu új szobrokkal gazdagodik: augusztus huszadikán leplezik le mladonyiczky béla békéscsabai szobrászművész „alföld” című alkotását, november hetedikén pedig a város központjában, a szabadság téren Lenin-szobrot avatnak. /mti/

-. -

bb 64. kedden hazaérkezett budapestre

La/mné/ny La

1970. július 28.

A románában járt tanácsi delegáció, amelyet dr. papp Lajos, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnöke vezetett. a delegáció fogadására megjelentek a román nagykövetség munkatársai. /mti/

-. -

bb 65. augusztus 3-8: országos könnyűszerkezeti konferencia székesfehérvárott

vid/fm/ny La

1970. július 28.

augusztus 3-8. között székesfehérvárott, a városi tanács díszterében rendezik meg a 2. országos könnyűszerkezeti konferenciát, - jelentették be kedden a mtesz fejr megyei szervezetének sajtótájékoztatóján.

A tanácskozás célja, hogy elősegítse a különböző könnyűszerkezetek termelési, fejlesztési összhangjának megteremtését, s megvitassa az alkalmazás eddiginél nagyobb mérvű lehetőségeit.

A konferencián, - ahol 250 elméleti és gyakorlati szakember, köztük száz külföldi vendég vesz részt - 50 előadás hangzik el. ebből tizenhatot külföldi meghívottak tartanak a hazájukban e téren szerzett tapasztalatakról. az előadásokat négy fő téma szerint csoportosítják; eszerint a könnyűszerkezetek elméleti értelmezéséről, az építőiparban való felhasználásról, az acél- és az anyagok független szerkezetek értelmezésével, felhasználásával kapcsolatos problémákról, valamint a könnyűszerkezetek alkalmazásának társadalmi és gazdasági kérdéseiről tanácskoznak. /mti/

20.15/ny

-46-

bb 66. elutazott budapestről az ndk tervbizottságának elnöke

k sl/mné/ny La

1970. július 28.

kedden elutazott budapestről gerhard schürer, az ndk minisztertanácsának elnökhelyettese, a tervbizottság elnöke, aki párdi imrével, az országos tervhivatal elnökével az 1971-1975 évi népgazdasági tervek koordinálásáról tárgyalt. /mti/

bb 67. időjárásjelentés

mné/ny -La

1970. július 28.

a meteorológiai intézet jelenti 1970. július 28-án kedden 19.30 órakor:

tovább melegszik az idő

várható időjárás szerdán estig: időnként kissé megnövekedő felhőzet, legfeljebb egy-két helyen jelentéktelen futó esővel. napközben megélénkülő nyugati, délnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 25-30 fok között. /mti/

-. -

bb 68. fogadás a vdk nagykövetségén

t vt/tr/ny La

1970. július 28.

chau tho thong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője kedden este a nagykövetségen fogadást adott a vdk nemzetgyűlésének küldöttsége tiszteletére, amely hoang van hoan-nak, a vietnami dolgozók pártja politikai bizottsága tagjának, a nemzetgyűlés állandó bizottsága elnökhelyettesének vezetésével tartózkodik hazánkban. a szívélyes, baráti hangulatú fogadáson megjelent kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke, kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, kiss károly, a szot alelnöke, dr. réczai lászló, az országos béketanács elnökhelyettese, bugár jánosné, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkárhelyettese, dr. farádi lászló, az egészségügyi miniszter első helyettese, gyenes andrás külügyminiszterhelyettes, dr. perjesi lászló, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának helyettes vezetője, demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, további politikai, gazdasági, társadalmi életünk sok más ismert személyisége, az országgyűlés tisztikarának több tagja.

részvett a fogadáson a délvietnami békeerők küldöttsége, amely dr. trinh dinh thao jogászprofesszor, a szövetség központi bizottságának elnöke, a délvietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormánya konzultatív tanácsának alelnöke vezetésével érkezett hazánkba.

ugyancsak ott volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja. /mti/

20.15/ny

-47-

8 17⁰⁵

bb. 69. diszeloadás a margitszigeten

t szögk/zs/il la

1970. július 28.

kedden este diszeloadásra bucsuzott a magyar közönségtől a novoszibirszki balettegyüttes: csajkovszkij „a hattyúk tava”, című háromfelvonásos táncjátékát adták elő a margitszigeti szabadtéri színpadon.

az előadást megtekintette dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes és gyenes andrás külügyminiszterhelyettes is. ott volt a közönség sorában a társadalmi és művészeti élet számos ismert személyisége. megjelent a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja, köztük f.j. tyitov nagykövettel az élen a szovjet nagykövetség több munkatársa.

az előadást a közönség nagy tetszéssel fogadta, s hosszan ünnepelte a kiváló szovjet balettművészeket. /mti/
bb 70. dr. papp simon, -.-

k tz/tr/ny la

1970. július 28.

a föld- és ásványtani tudományok doktora, a magyarhoni földtani társulat és az országos magyar bányászati és kohászati egyesület volt alelnöke, illetve tiszteleti tagja, a magyar kőolajkutatás és kőolajbányászat megteremtője július 27-én, 85 éves korában elhunyt.

dr. papp simont a két tudományos egyesület saját hallotjának tekinti, temetéséről később intézkednek. /mti/
-.-

bb 71. kodály- szeminárium - fiatal magyar zeneszerzők estje kecskeméten

vid/fm/ny la

1970. július 28.

különböző bemutatókkal, módszertani foglalkozásokkal és más zenei eseményekkel folytatódik az egy hónapig tartó nemzetközi kodály- szeminárium második heti programja kecskeméten, a zeneszerző szülővárosában.

/folyt köv/

-48-

20.55/ny

M 2100

bb 71. / kodályfolyt/ná

a több mint száz hazai és külföldi szakember észvételével zajló rangos zenei program kiemelkedő eseménye volt a fiatal magyar zeneszerzők első estje, amelyet kedden rendeztek meg a városi művelődési központban. hét fiatal zeneszerző műveit szólaltatták meg a kamarazenei esten, amelynek második részére augusztus 4-én kerül sor.

a szeminárium programjában szereplő tizenkét hangverseny közül egyébként kilenc még hátra van. többek között a kecskeméti nagytemplomban orgona és kórus-est, a színházban ifjúsági kórus hangverseny, majd pedig vegyeskari koncert lesz, s még két kamara-estre is sor kerül. /mti/

-49-

v é g e .

20.58/ny

M 2100

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. július 29.

bb 1. magyar drámák, új televíziós játékok, hangversenyek, kiállítások és fesztiválok - elkészült a budapesti művészeti hetek idei műsorterve

1 szö/gk-ju zs -cz

1970. július 29.

szöke sándor, az mti tudósítója jelenti:

elkészült a budapesti művészeti hetek műsorterve, amelyből kitűnik, hogy szeptember 25. és november 3. között rendkívül gazdag kulturális programja lesz a fővárosnak. magyar drámák bemutatói, új televíziós játékok, hangversenyek, kiállítások és fesztiválok ígérnek színvonalas produkciókat a nézőknek, hallgatóknak.

a magyar drámák hetén a nemzeti színházban örkény istván sötét galambját, a vígszínházban pedig illyés gyula tiszták című művét tűzik műsorra. az irodalmi színpadon bemutatják devecseri gábor bikasíró-ját, somlyó györgy a bírák könyvéből című alkotását, továbbá vas istván római rablás-át. két vidéki színház is szerepel a fővárosban: a pécsi nemzeti színház vendégjátéka során cséres tiber barbár változatok című művével mutatkozik be a budapesti közönség előtt. a veszprémi petőfi színház száraz györgy darabjának ősbemutatójával, a iii. belával lép fel budapesten. külföldi vendégársulatokat is várnak ebben az időben a fővárosban. a nemzeti színházban láthatják a budapestiek a berlini deutsches theater együttesét. jevgenyij svarc a sárkány és g.e. lessing a bölcs nathan című művét adják elő. bemutatkozik a fővárosi operettszínházban a kubai nemzeti folklóregyüttes a conjunto folklórico nacional de cuba is.

/ folyt. köv. /

M